

HAJDÚ-BIHARI

NAPLÓ

XXXIX. ÉVFOLYAM
247. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1982. X. 21.,
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A LAKÁSGAZDÁLKODÁSRÓL
— AZ IGÉNYLÉS SZABÁLYAI
NŐK A GYÁRBAN
(3. oldal)

A TISZTA ÉS VIRAGOS DEBRECENÉRT
ANYAGTAKARÉKOSÁG
A TERVEZÉSBEN
(4. oldal)

A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKÜZNAPJAI
A KÖNYVTÁROS PORTREJA
(5. oldal)

A román belügyminiszter látogatása megyénkben

Szerdán délelőtt kétnapos látogatásra Debrecenbe érkezett George Homostean, a Román Szocialista Kormányzat belügyminisztere és kísérete. Látogatására elkísérte őt Földesi Jenő vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes.

A román belügyminiszter és a küldöttséget a megyei rendőr-főkapitányságon Kollár János ezredes, a főkapitányság vezetője fogadta. A fogadáson megjelent Fülöp János, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára is.

Kollár János tájékoztatást adott vendégeinknek a főkapitányság munkájáról. Debrecen és a megye közbiztonságának helyzetéről, majd a vendégek és vendéglátók elbeszélgettek az egymást kölcsönösen érdeklő kérdésekről.

Ezután a román belügyi küldöttség városnézésen vett részt, s megtekintették a Kollégiumot és a Kőlcsey Művelődési Központot.

Délután a román belügyminiszter és küldöttsége Pocsaj-Esztrába utazott, ahol a

Vendégek és vendéglátók a megyei rendőr-főkapitányság előtt

köztség vezetői fogadták, s tájékoztatták megyénk e körzetének életéről. A vendégek meglátogatták az óvodát és iskolát is. A látogatás során a vendégek folklórműsort tekintettek meg, amelyen a Hajdú Táncegyüttes és a körösszegapáti nemze-

tségi citerazenekar vett részt. Ezzel befejeződött a román belügyminiszter és küldöttsége látogatásának első napja. Ma a vendégek meglátogatták a Hortobágyi Állami Gazdaságot.

Debrecen legújabb, még épülő lakótelepén, a Tócsókertben tegnap délelőtt átadták a város legújabb, s a lakótelep első óvodáját. Ehhez a kétszáz gyermek fogadására tervezett épülethez kapcsolódik majd egy hasonló, s a már készülő bölcsődével és a már átadott iskolával elkészül a Tócsókert nevelési együttese.

A Károlyi Mihály úti óvoda gyermekei kedves műsorral köszöntötték a szép számú jelenlétet: tanfelügyelőket, óvónőket, az óvoda dolgozóit és pedagógusait. Az intézmény gyermekei majd hétfőn veszik birtokukba a derűs, kellemes színekkel festett és díszített csoportszobákat — melyek (persze csak átmenetileg) tágas játszó- és pihenőteret biztosítanak számukra.

Óvoda a Tócsókertben

Erre a sajátos helyzetre dr. Tar Károly, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője is utalt köszöntő, óvodaátadó szavai-
ban:

— Pillanatnyilag abban a különösen jó és manapság szokatlan helyzetben vannak az új óvoda nevelői, dolgozói, hogy nem nehezebb munkájukat a zsúfoltság. Igazi, a nevelési célok megvalósítása szempontjából kedvező alkalom nyílik tehát arra, hogy a rájuk bízott gyermekek fogékonyra, a gyermekek szintjén sokirányúan képzetté, iskolára éretté neveljék, hogy valóban öröm legyen gyermek és pedagógus számára egyaránt a közös tevékenység: tanulás és játék.

— Egy lakótelep — folytatja dr. Tar Károly — akkor kezd igazán emberformájúvá válni, amikor benépesednek a pedagógiai intézmények: az óvodák, az iskolák. Ez a lakótelep sem csupán egy új épülettel, hanem és sokkal inkább egy új életstílussal gazdagodott. Hisszük és reméljük, ez a szintet második otthonává válik a gyermekeknek és nevelőiknek egyaránt.

Ezt követően Köles Ferencné óvodaigazgató képtelenen átvette a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat által körülbelül 18 millió forint értékben elkészített intézményt, s a vendégeknek bemutatta a foglalkoztatótermet, csoportszobákat.

A Károlyi Mihály úti óvoda gyermekei műsorral kedveskedtek a résztvevőknek (Fotó: Iklódy János)

PEDAGÓGIAI EMLÉKÜLÉS ÉS KIÁLLÍTÁS

KISS ÁRPÁD TISZTELETÉRE

A Magyar Pedagógiai Társaság Hajdú-Bihar megyei Tagozata és a Hajdú-Bihar megyei Pedagógus Továbbképző Intézet a neves pedagógus, Kiss Árpád születésének hetvenötödik évfordulója alkalmából tudományos emlékülést tartott és kiállítást rendezett.

Az emlékülésre tegnap délelőtt a Pedagógus Művelődési

Intézményben került sor meghívott pedagógusok és előadók részvételével. Simon Gyula, nyugalmazott főiskolai tanár, a Magyar Pedagógiai Társaság tiszteletese Kiss Árpád, a pedagógus — a kortárs szemével címmel tartott előadást. Ezt követően Vaskó László, a Kossuth Lajos Tudományegyetem docense elemzte referatúrá-

ban Kiss Árpád és Debrecen kapcsolatát. Az emlékülést Ungvári Jánosnak, a megyei tanács művelődési osztályvezetőjének előadása zárta. A Magyar Pedagógus Továbbképzési Intézet tevékenysége Kiss Árpád pedagógiai elkötelezettségének tükrében című értekezésében a neves pedagógus szellemi örökségének fontosságát hangsúlyozta. Ezt követően a résztvevők a Hajdú-Bihar megyei Pedagógus Továbbképző Intézetbe látogattak el, ahol ünnepélyes keretek között nyitották meg az intézmény megalakulásának 10. évfordulójára rendezett emlékkiállítást.

A kiállítás részben Kiss Árpád hagyatékából válogatott írásos dokumentumokat, részben a múlt és a jelen oktatási eszközeit mutatta be a jelenlevőknek, akik között ott volt Gazda László, a megyei pártbizottság osztályvezetője, dr. Tar Károly, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője, valamint Kiss Árpád özvegye és két gyermeke is.

(Folytatás a 2. oldalon)

Pontos információk nélkül nincs helyes döntés

III. országos vállalati tájékoztató konferencia Debrecenben

Információrobbanásról beszélni szinte divat lett az utóbbi években, évtizedben. A fogalmat ugyan többféleképpen is értelmezhetjük — gondolhatunk az információ-áramlás felgyorsulására, de gondolhatunk az új ismeretek mennyiségének hirtelen gyarapodására is —, az mindenestre kétségtelen, hogy napról napra nehezebben tudunk szelektálni a felénk áramló hírek között. Gondot okoz ez a világban tájékozódni igyekvő újságolvasó embernek csakúgy, mint a szakmája egy-egy részterületén alapos ismeretek szerzésére törekvő szakembernek.

Különös jelentősége van az információk szerzésének, válogatásának, feldolgozásának tárolásának és hasznosításának a gazdasági életben. Akkor, amikor a rugalmas gazdálkodásra képes kisvállalatok kialakítására törekvő szűnik a magyar gazdaságban, nélkülözhetetlen a gyors döntésekhez megfelelő alapot adó információs rendszer megteremtése. E megállapítás jogosságát ma már nemigen vitatják a szakemberek. Annál izgalmasabb annak a kérdésnek a megválaszolása: milyen elvek alapján kell felépíteni egy vállalati információs rendszert? Egy-egy termelő vállalat vezetőinek milyen gazdasági, műszaki, tudományos és politikai ismeretekkel kell rendelkezniük gazdasági környezetükről és saját belső szervezetről ahhoz, hogy minden helyzetben képesek legyenek

az optimális választásra? S még az sem elegendő, ha sikerül jól meghatározni az összegyűjtendő információk körét — hátra van még az információáramlás mechanizmusának kialakítása, a rendszer működtetéséhez szükséges technikai feltételek megteremtése.

Azért, hogy a gazdasági egységekben könnyebben oldhassák meg a felsorolt és a felsoroltakhoz hasonló problémákat, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság időről időre megrendezi a vállalati tájékoztatás bevált módszereinek bemutatását, a tapasztalatok kicserélését, az új gondolatok megvitatását szolgáló tanácskozást. Október 21. és 23. között éppen Debrecen ad otthont a III. országos vállalati tájékoztató konferenciának, amelyen az 1977-ben Egerben szervezett második hasonló tanácskozás után most újra alkalom nyílik az eszmecserére.

A szervezők által várt 350–400 résztvevő — vállalati vezetők, szervezők, az információáramlás zavartalanágáért felelős szakemberek — csütörtökön délután az Aranybika Bartók Termében plenáris ülésen hallgatták érdekesnek ígérkező előadásokat.

A második nap a szekcióülésekre lesz. Három fő csoportban dolgoznak majd a résztvevők — a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ különböző termeiben.

Új nyomvonalon a 4-es főút Nyiregyházán

Szerdán megindult a közlekedés a 4-es számú főúton új, Nyiregyháza belvárosát elkerülő szakaszán. A másfél kilométer hosszúságú, kétszer két nyomvonalú, osztottpályás út elkészültével a Debrecenből érkező és Zahony irányába továbbhaladó gépjárművek vezetői nem kényserülnek a túlszűrt és közlekedési lámpákkal szabályozott városközpontot átkelni. A 4-es számú főút most átadott szakasza egyúttal része a város gyűrűszerűen körbevevő úgynevezett külső-körútrendszernek. Az esztendő végéig az építők végzik a főúthoz becsatlakozó utcák korszerűsítésével is.

Napirenden a művészeti szakszervezet

Szerdán Debrecenben az SZMT székházában együttes ülést tartott a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége központi vezetőségének titkársága és a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsa titkársága. A tárgyalófeleket Simó Tibor, a központi vezetőség főtájkára, illetve Szendi Sámuel vezető titkár vezette. Az ülés résztvevői Császár Ferencnek, a megyében működő hét művészeti alapszervezet koordinációs bizottsága titkárnak előterjesztésében megtárgyalták a Hajdú-Biharban élő és dolgozó művészeti alapszervezetek helyzetét, együttes állásfoglalást alakítottak ki és meghatározták a további feladatokat.

ÜGYELETES SZERKESZTŐ

Tatár Éva
Telefon: 12-144

LAGASZATI HÓ-
A Magyar Gárdul-
Művek szervezésé-
október 20-án 13
sztrológia és az ufók
című Szoboszlaj
art előadást az MGM
épületében.

ző Intézet tanuló
dal Ézsaiás utcán
amire a szükség-
ó: Lovas József)

ADALMI ÜNNEP-
szacsegen négy há-
k az 50 éves, 23 há-
k 25 éves házassági
ját ünnepelték meg
ültben. A bensőséges
k társadalmi ünnep-
község párt-, állami,
vezetői és a család-
tak jelen.

ENDELÉS CB-RÁ-
CB-rádióskor rádió
ndelhetik az autójá-
Debreceni Finom-
ai Vállalatnál. Haj-
megye mintegy há-
CB-rádiója a kilen-
nykérő csatornán, a
rőjellel léphet érint-
vállalat munkafel-

ÉKKIÁLLÍTÁS

József festőművész
műtájakat nyitják me-
Csokonai-klubjában
21-én, csütörtökön
kor. A kiállítás no-
5-ig tekinthető meg
0-tól 19 óráig.

LEMÉNYEK

eni Konzervgyár át-
z. háromszögletű átve-
je (kiszaladó) 1982. ok-
óki érvénytelen. (x)

ronánkat és dzsessz-
sunkat megkezdjük.
s u. 59. Telefon: 10-612.

r 8-án 17.30 órakor
k összejövetelünket
19. szám alatt). Deb-
SZ méhészközpont-

kesztőség: Debrecen,
lefon: 12-144 — Felelős
egy évre 400 forint —

A Biztonsági Tanács új tagjai

NEW YORK. — Az ENSZ-központban New Yorkban folyó 37. ülésén kedden a szavazatok túlnyomó többségével Nicaragua választotta a Biztonsági Tanács új, nem állandó tagjává. A BT újonnan választott nem állandó tagjai ezenkívül Zimbabwe, Pollandia, Málta és Pakisztán.

A Biztonsági Tanácsnak, mint ismeretes, öt állandó tagja van (a Szovjetunió, az

Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és Kína) és tíz nem állandó tagja, amelyek közül ötöt két éves időtartamra — minden évben újra választanak.

Nicaragua megválasztását politikai megfigyelők úgy értékelték, hogy az a haladó Sandinista-kormányval való szelvényes közéleti kapcsolatok megerősítését szolgálja. A latin-amerikai országot ugyanígy is annak ellenére választotta

meg a közgyűlés, hogy Washington minden áron megakarta akadályozni a nicaraguai tagságot.

Nicaragua összesen 104 szavazatot kapott, szemben a másik latin-amerikai jelölttel, a Dominikai Köztársasággal, amelyre 50 szavazatot szerezett.

Az újonnan megválasztott államok 1983. január elsejétől két évre válnak a BT új, nem állandó tagjaivá.

Bonnban, negyvenedszer

Nem egészen húsz évvel ezelőtt kerek negyvenedszer ülést tartottunk — ezúttal Bonnban — kétnapos hivatalos csúcsülésre az NSZK kancellárja és a Francia Köztársaság elnöke. Csak nehezen lehetne statisztikába foglalni a két ország vezetőinek nem protokolláris megbeszéléseit, tárgyalásait, telefonátalkalmait. Mindez a maga nemében példátlanul szoros és folyamatos kapcsolatot jelent a nyugati szövetségi rendszer keretein belül.

Az 1963. január 22-én De Gaulle tábornok és Adenauer kancellár által aláírt francia-NSZK együttműködési szerződésre alapozó szüntelen összehangolás a legutóbb a Rajna két partján végbement politikai változások nyomán is folytatódott. Amikor tavaly májusban Mitterrand aratott Bonnt meglepetésként érő győzelmet Párizsban, Schmidt kancellár sietve magánlátogatást tett Párizsba, hogy találkozzék az új, szocialista francia államfővel, Kohl kancellár pedig már beiktatásának napján utra kelt, hogy az Elysée-palotában vascsorázzék.

A magas szintű érintkezések állandósága csak külső megnyilvánulása annak — ha nem is mindig elismert — különleges kapcsolatnak, amely a két ország között kialakult. Ez a perspektíva húsz évvel ezelőtől, az együttműködési szerződés aláírásakor korántsem tűnt nyilvánvalónak. Két olyan ország vezetői formáltak új politikai társviszonyt akkor a NATO-n és a Közös Piacon belül, amelyeknek elődei háromnegyed évszázadon belül három háborúban álltak szemben egymással. Az akkori szövetség a bonni kereszténydemokrácia és a De Gaulle-i Franciaország közötti még a hidegháború hatásait is magán viselte, és az egyetemes amerikai katonai-gazdasági politikai hegemónia körülményei között született.

Azóta a szociáliberális koalíció éveiben kialakult az NSZK új keleti politikája, megváltozott Nyugat-Európa és a szocialista világ, Nyugat-Európa és az Egyesült Államok viszonya, kiépült Franciaország atomereje, az NSZK a Közös Piac vezető gazdasági hatalmává vált, Franciaországban a konzervatív folyamatosság helyébe a kommunizistákat a kormányba is bevonó szocialista vezetés váltotta fel. A kétoldalú kapcsolatok szüntelen bővítése és a nemzetközi politikában való együttműködés (az időnként és egyes kérdésekben jelentkező viták, nézeteltérések, eltérő értékelések mellett) is mindkét főváros politikájának része maradt a változások közepette is.

Az együttműködésnek voltak olyan szakaszai, amikor személyes tényezők — De Gaulle és Adenauer, illetve Giscard d'Estaing és Schmidt párosa esetében — is szerepet játszottak, és távozásuk után bizonyos módosulásokra természetesen sor került. Francois Mitterrand például a választási kampány során úgy foglalt állást, hogy bár meg akarja őrizni a két ország igen jó viszonyát, véget akar vetni a Közös Piacon belüli döntésekben döntő súlyú latba eső különleges kapcsolatnak. Azonban a konkrét kérdésekben felmerülő viták, érdekellentétek mellett és nyomán végül is mindig felülkerekedtek a két szomszéd ország közös érdekei az EKG-n és a nyugati

szövetségi rendszeren belül. Így például Mitterrand és Schmidt között is hamarosan olyan együttműködés alakult ki monetáris, gazdasági és politikai kérdésekben, mint korábban Giscard elnök és bonni partnere között.

Most az új bonni koalícióban — különösen a CSU oldaláról — vélekedtek egyesek úgy, hogy talán nem volt szükség szerű Kohl kancellár részéről elsőbbséget biztosítani a párizsi látogatásnak, inkább washingtoni vizittel kellett volna kezdenie. A keresztényliberális koalíció vezetője azonban semmiképpen sem akart látványos módosítást az NSZK külpolitikai vonalában már az első, jelképes lépéseknél.

A csütörtöki és pénteki tárgyalások mutatják majd meg, megmarad-e a francia-NSZK együttműködés eddigi bensőségessége, amely fontos tényező volt az utóbbi időszakban a nyugati szövetségi rendszeren belül Nyugat-Európára nehezedő washingtoni gazdasági és politikai nyomásra való reagálás mikéntjében, a Közös Piacon belüli manőverezésben, a nyugat-európai valuta-rendszer megőrzésében, továbbá a gazdasági válság hatásainak enyhítéséért folytatott küzdelemben.

A Román Ortodox Egyház küldöttsége Debrecenben

Mint arról szerdai számunkban is beszámoltunk, Magyarországon tartózkodik a Román Ortodox Egyház küldöttsége Jusztin pátriárka, az egyház fejének a vezetésével. A küldöttség most viszonzozza dr. Bartha Tibor püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinata lelkes elnökének tavalyi romániai látogatását. A küldöttségben többek között a moldvai és az erdélyi metropolita is részt vesz.

Az egyházi küldöttség kedden este Debrecenbe érkezett. Szerdán először dr. Bartha Tibornál tett látogatást. Ezután ünnepi találkozó folyt le teológiai professzorokkal, lelkesekkel, a refor-

mátus-ortodox dialógus résztvevőivel, diákokkal a Kollégium dísztermében. Közben a Kollégiumi Kántus adott műsort.

E rendezvény után a Román Ortodox Egyház küldöttsége a megyei tanácsnál tett látogatást, ahol a Jusztin pátriárkát és küldöttségét dr. Szabó Imre, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnöke fogadta.

A megyei tanács elnökének fogadása után diszebeden vettek részt a vendégek, majd Budapestre utaztak.

Ma délelőtt Jusztin pátriárka és a küldöttség Budapesti látogatást tesz dr. Tóth Károly püspöknel, majd elutazik hazánkba.

Busz a sorompók között

Felmentették az autóbuszvezetőt

A Balassagyarmati Megyei Bíróság felbontotta a tanácsa szerdán tárgyalta Palicza András harminchat éves salgótarjáni lakos, autóbusz-vezető ügyét, a közlekedés biztonságára vonatkozó elkövetett vétségét vádolt az ügyészség. Palicza András korábban már felmentette a vád alól a Balassagyarmati Járási bíróság, a szerdai tárgyalásra ügyészi felbontás folytán került sor.

A Balassagyarmati Megyei Bíróság az első fokon hozott felmentő ítéletet helyben hagyta. Palicza András 1982. március 2-án reggel a salgótarjáni Kemerő-lakótelepről a városközpont felé haladt a Volán menetrendszerűen közlekedő autóbusszával, mintegy hatvan utassal, közöttük iskolába, óvodába tartó gyerekekkel, amikor a Móritz Zsigmond úton egy hagyományos sorompóval védett vasúti kereszteződéshez ért, az előírások szerint lassított, mivel a sorompó leeresztését előjelező csengetést nem észlelte, ráhajtott a vágányokra. Ebben a másodpercben a sorompó mögött és előtte is leeresztett a Palicza, miközben szüntelen kurtéjjal próbálta szorult helyzetére felhívni a figyelmet, kinyitotta az ajtókat, s miután valamennyi utasa lezárt s elhagyta a pályát, a járművel áttört a sorompóra. Röviddel ezután a Csehszlovákia felé érkező nemzetközi személyvonat áthaladt a kereszteződésben.

A Balassagyarmati Megyei Bíróság a felmentő ítélet helyben-

hagyásának indoklásában rámutatott: a vizsgálat és a szakértői vélemények egybehangzóan bizonyították, a veszélyhelyzet nem a gépkocsivezető idézte elő, hanem a hirtelen lecsapódó sorompó. A gépkocsivezető ezt megelőzően, de ezután is a szabályok szerint járt el, ami egybehangzóan az adott helyzetben elvárható emberi magatartást normákkal.

Nem fogadta el a bíróság a védő azon érvelését sem, miszerint a gépkocsivezetőnek a két sorompó közé bezárva utasaival a kocsiban azonnal át kellett volna törnie a sorompón, ezzel szemben az utasok tesztállításával újabb veszélyhelyzetet teremtett. Csak hogy az utastérben egy pillanat alatt keletkezett pánik, majd egy esetleges ütközés, a sorompóval — beláthatatlan következményekkel járhatott volna. A gépkocsivezetőt a vádlottat megdöbbentően viszont felmentette valamennyi utasa életét, testi épségét.

A megyei bíróság rámutatott, hogy a szóban forgó, s már többször javított sorompónál nem először keletkezett hasonló veszélyhelyzet, aminek egyben az is hozzájárult, hogy a vasúti alkalmazott a kereszteződéstől mintegy kétszázötven méter távolságban levő őrházból kezdte a sorompót.

Megállapították a tárgyaláson, hogy a Nógrád megyei Tanács végrehajtó bizottságának kifejezett kérésére a MÁV a szóban forgó kezelőállást időközben a sorompó mellé helyeztette át. (MTI)

A libanoni elnök rendezési elképzelései

KAIRO. — Izraeli politikai körökben leplezetlen csatlósággal fogadták azokat a Washingtonból érkezett jelzéseket, amelyek szerint Amin Gemajel libanoni elnök rendezési elképzelései a legkevésbé sem esnek egybe az izraeli csapatok kivonásához támasztott Tel Aviv-i feltételekkel.

A jeruzsálemi rádió tudósítója szerdán — washingtoni források alapján — arról tájékoztatott, hogy a libanoni államfő szigorúan körvonalozott elveket ismertett az amerikai tárgyalópartnerével az országában levő külföldi erők kivonásával kapcsolatban. Gemajel a szíriai állapottal összhangban kifejezte: az izraeli megszállt hadseregnek elsőként kell távoznia az országból, még az

előtt, hogy az arabközi mandátum alapján ott tartózkodó szíriai erők kivonulnának Libanon felől.

Tel Avivot láthatóan meglepetésként érte, hogy Gemajel állítólag elzárkózott az izraeli kormányval kötendő „biztonsági szerződés” gondolatától. Ez a terv Izrael számára biztosítaná, hogy a jövőben is közvetett ellenőrzést gyakoroljon a területével szomszédos dél-libanoni határterületben. Ugyanilyen kategóriák „nem”-mel találkozott az az izraeli követelés is, hogy a libanoni hadsereg feloszoroljon a szíriai hadsereggel szemben. Gemajel a szíriai állapottal összhangban kifejezte: az izraeli megszállt hadseregnek elsőként kell távoznia az országból, még az

Várkonyi Péter a Szovjetunióba utazott

Várkonyi Péter, az MSZMP Központi Bizottságának titkára a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására szerdán Moszkvába utazott. Kísérétében van Kótai Géza, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője. (MTI)

Puja Frigyes Moszkvába utazott

Puja Frigyes külügyminiszter szerdán elutazott Moszkvába, ahol részt vesz a Varsói Szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságának ülésén. Elutazásakor a Ferihegyi repülőtérre jelen volt Vlagyimir Bazovszkij, a Szovjetunió budapesti nagykövete is. (MTI)

Arany János emlékezete

Viszonylag kevés Arany Jánosra vonatkozó irodalmi, tárgyi emlék, hagyaték maradt az utókorra, mégis látványosnak ígérkező kiállítás nyílik csütörtökön a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Erőit tartottak sajtótájékoztatót szerdán, a múzeumban, a költő halálának 100. évfordulója alkalmából összegyűjtött emlékeket bemutató.

Arany János halálának 100. évfordulóján, a Mező Imre úti temetőben levő sírjánál koszorúzási ünnepség lesz október 22-én, pénteken délelőtt 11 órakor.

BUKAREST. — Arany János halálának századik évfordulója alkalmából Bukarestben szerdán közös emlékünnepséget tartott a romániai írószövetség és a Magyar Írók Szövetsége.

Az emlékünnepségen számos magyar és román író, költő, irodalomtörténész és irodalombarát vett részt — összesen mintegy százötvenen. A Magyar Írók Szövetségét Nagy Gáspár, a szövetség titkára és Sánta Ferenc író képviselte. Ott volt a rendezvényen Barity Miklós, hazánk bukaresti nagykövete.

Ázsiai találkozók

Valami mozgásba lendült Ázsiában? Mi tagadás, néhez ilyen tévőlől felmérni egy-egy találkozó következményeit, még nehezebb kiszámítani, hogy az egyes államok közti feszültség lanyhul-e vagy éppen éleződik e hatalmas kontinensen. Mindenesetre az utóbbi időben jelentősebb hangsúlyt kaptak azok a törekvések, amelyek a térség biztonságát kívánták elősegíteni.

Ebből az aspektusból ítélve, figyelemre méltó Ziaul Hak pakisztáni elnök pekingi tárgyalása, valamint az ottani bejelentése, hogy november elsején Új-Delhi-ben találkozik Indira Gandhi indiai kormányfővel.

Ami Pakisztán és Kína kapcsolatát illeti, a két állam között hagyományosan jó a viszony. Közismert, hogy Peking és Washington között a párbeszéd megkezdésében Pakisztán jelentős szerepet vállalt magára, mint közvetítő. Az is közismert, hogy az afganisztáni események megítélésében a két ország azonos álláspontot képvisel. S a Pakisztánban amerikai közreműködésű felállított kiképzőtáborokban az afgán ellenforradalmárokat fejezve részben kínai eredetűek.

Ujabbán egyre több szó esik arról, hogy a pekingi külpolitikában bizonyos hangulátváltozások történtek. Ziaul Hak elnök talán nem véletlenül hangoztatta pekingi sajtótájékoztatóján, hogy Pakisztán és „az afgan párt” képviselőinek genfi találkozásán „jó haladást” ért el. Meglehet, a kínai vezetőkkel folytatott eszmecsereken fokozottabban figyelembe vették az afganisztáni helyzet konszolidálódását. Ha igen, akkor ebből a megfelelő következtetéseket is le kellett vonniuk.

A pakisztáni-indiai viszony nem mondható zavartalan. Gyakorlati a határviellangások, amelyek beárnyékolják a két szomszédország kapcsolatát. Afganisztán ügyében, a délkelet-ázsiai térség problémáiban ugyancsak eltérő Ziaul Hak és Indira Gandhi véleménye.

Ha a november elseji — igaz, rövidre tervezett — pakisztáni-indiai csúcstalálkozó létrejön, az mégis annak a jele, hogy pakisztáni részről a korábbinál reálisabban ítélik meg a helyzetet. Erre utal az is, hogy a csúcstalálkozót követően, még az év vége előtt, a két külügyminiszter is tárgyalást folytat majd.

Mint minden személyes találkozó, Ziaul Hak pekingi eszmecsere és bejelentett új-delhi megbeszélése is azt tükrözi, hogy a politikuskok keresik az együttműködés új formáit, a kapcsolat bővítésének lehetőségeit. Különös fontossága van ezeknek a találkozóknak Ázsiában, ahol egyes országok között feszült a viszony, s a térség biztonságát gyakran ezek az ellentétek fenyegetik.

Bizonyos, hogy a személyes találkozók hozzájárulnak az álláspontok közelítéséhez — India és Pakisztán esetében —, Ziaul Hak pekingi látogatása pedig talán elősegíti az úgynevezett afgán kérdés reálisabb megközelítését. Ázsia biztonságának mindenesetre ez felel meg a leginkább.

Gyapay Dénes

Közös tulajdonunk védelmében

Sajtótájékoztató Debrecenben

Tegnap a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság és a Debreceni Postaigazgatóság sajtótájékoztatót tartott abból az alkalomból, hogy a Magyar Posta októberre társadalmi-tulajdon-védelmi hónapot hirdetett. A posta kezdeményezéséből sejtethetjük, hogy a távközlés létesítményeit évről évre sok rongálás, károsítás érheti. Ezek nagyságát jól illusztrálják a legutóbbi éves adatok. 1981-ben a káresemények száma több volt 23 ezernél, a műszaki kár pedig nagyobb, negyvenmillió forintnál. Am ez az összeg csak a posta kára, a forgalmi kártétel ennél jóval magasabb. Amikor a rongáló elvágyja a kábelt, tönkretesz a telefonfülkét, nemcsak a postaigazgatóságnak okoz gondot, nagy ha-

szontól fosztja meg a népgazdaságot is.

A telefon ma már nélkülözhetetlen eszköz a kapcsolattartásban, hiánya megbéníthatja a termelést (gondoljunk csak a kooperációban dolgozó üzemekre), a hírközlést, lehetetlenné teszi a gyors segítségkérést stb.

Október folyamán egyhónapos széles körű akció zajlik a társadalmi tulajdon fokozottabb postai védelméért, megemlíthető ez a kampányfeladatnak. Inkább azt mondhatnánk, hogy ez adja meg a lendületet a továbbiakhoz, a további közös fellépésekhez, intézkedésekhez, segítve a legfontosabbat: a megfelelő szemlélet kialakítását, amellyel a folyamatos megelőzést segíthetjük elő, a kártételek okainak, lehetőségeinek csökkentését vagy akár megszüntetését. Most, októberben az a legfontosabb, hogy sikerüljön ráirányítani a figyelmet azokra a területekre, amelyek a legtöbb kár keletkezett, és amelyek a legveszélyeztetettebbek.

A sajtótájékoztatót dr. Szilágyi Gábor, a Debreceni Postaigazgatóság igazgatója megállapította, hogy helyi viszonylatban is nyugtalanító a károk növekedése. Különösen Debrecenben gyakori a nyilvános távközlési-állomások rongálása, valamint a hálózat károsítása. Mint

mondta, a rongálások számának emelkedése összefüggésben áll a talajjavító munkákkal és a mezőgazdasági művelésbe vont fölterületek növelésével is, ugyanis a szántóföldek mezsgyéiben levő oszlopok egyre inkább ki vannak téve a mezőgazdasági gépek által okozott veszélyeknek. A kószak padkájában elhelyezett oszlopok — a fokozott gépjárműforgalom miatt — különösen az őszi hónapokban — vannak kitéve nagy veszélynek.

Szó esett a postai dolgozók által okozott károk tetemes összegéről is, amely a kármérvények hanyag kezeléséből, pénzárhiányból, járműrongálásokból és egyéb felelőtlenségekkel tevődik össze. Természetes, hogy ők is igyekeznek megtenni a magukét, de nyilvánvaló, hogy igazi eredményre csak akkor számíthatunk, ha segítőkész partnerre találunk a lakosság minden rétegében, az ország minden vállalatában, intézményében.

A Magyar Posta által kezdeményezett első társadalmi-tulajdon-védelmi hónap remélhetőleg sokakat ráébreszt a közös felelősségre, s az ebből származó kezdeményezések eredményeképpen a jövőben kevesebb bosszúságnak fadak a postai forgalomból.

E. S.

Pedagógiai emlékülés és kiállítás

(Folytatás az 1. oldalról)

Debreczeni Ferenc, az intézet igazgatója bevezetőjében szót a tíz éve működő intézet eredményeiről, feladatáról, sajátos munkamódszereiről.

Az intézet tízéves munkáját, rövid történetét bemutató szériát kiállításunk nemcsak arra emlékeztet, hogy mit végtünk, milyen lehetőségekkel és milyen eredménnyel tudunk előre

lépni, hanem arra is felhívja valamennyiünk figyelmét, hogy kik voltak mai intézetünk megalapítói, közvetlen irányítói, belső és külső munkatársai. A kiállítást rendezők, szervezők a különböző továbbképzéseket, eszközöket, könyveket bemutatónak nagyon sok anyagból annyit és úgy választottak ki, amennyit és ahogyan egy évtized munkájának leglényegesebb részleteiből a látogató elé tárhatunk.

Beszélgető

Az igé

Soltész Lászlótól, az Epi tejesztési Minisztérium la nálisügyi főosztályának ve arra a sokakat érdeklő kérészt, hogy a Minisztertaná nyomán melyek hazánkba szabályai.

— A tanács által elosztat tanácsai bérletre, vagy ta és tanácsai vendékhelyes la vagy az igénylő állandó la állandó munkahelye szerin kü lakásügyi hatóságnál k monda. — A fővárosban csak akkor vehető nyilva igénylő igazolja, hogy az legalább öt éve Budapest alább öt éve Budapest al szolgálati viszonyban, va letőleg munkaközösségi tá Más város esetében a fővá rendelkezők nem alkalma ban a tanácsrendelet előir keljék a városokba áramlá tanácsai elosztású lakások feltétel a meghatározott id (öt éves) helyben lakás va viszony.

— Az új jogszabály kell nyilatkoznia az ig me benyújtásakor?

— Az új jogszabály el kell arról, hogy lakásigény ügyi hatóságnál nem nyú rában olyan tanács vagy sa, amelynek a lakásbérle pénzbeli térítés ellenében korábbi tanácsai bérletk pott-e, illetőleg mely szem szociálpolitikai kedvezm

— Megtagadható-e igénylésének nyilvánta

— Nagyon fontos tudni, hatóság a fiatal házaspár nyilvántartását nem taga leg a nyilvántartásból nem a fiatal házaspár az igény ideiglenesen — a lakásügy si területén kívüli települ hozzá tartozói tulajdonába ba) költözik.

— Ugyancsak igen so tató kérdés, hogy mek kásigény mértéke?

— Nagy jelentősége van mértékének, akár a tanács kielégíteni, akár a magán tanácsai lakásügyi hatóság számú tanácsai bérletk ut lakásigény mértékét nem kásigény mértékének álln tára az együtt lakó szemé gően a következő. Két szemé kőszoba — három személy két és fél lakószoba — n; két és fél lakószoba — esetében: két és fél — hárb ba —, hat személy esetébe kőszoba —, hét személy e fél — négy és fél lakószobá esetében: négy-öt lakószo

— Mikor lehet vál együtt lakó személyne

— Az új jogszabály ki nácsai bérletk kiutalásá rlemben a bérlettel egytt akkor lehet figyelembe ve utalását megelőzően már la landó jelleggel együtt la együtt költözik a lakásba.

— A fiataloknál a meket is így minősít

— A fiatal házaspárok a rendelkezés, mely szer személyek számának me feljebb két születendő gyve vehető, ha a tanácsai bér zaspár emeletráépítés, t daléképítés, műszaki meg kás céljára szolgáló helys átalakításával vagy más tőleg a bérlet halála esete r viszonyt a fiatal házaspár kérdésben, hogy a lak mértékben elégíthető ki a lakások, továbbá az igény stétele stb. figyelembe ve letben foglaltak alapján tóság jogosult dönteni. A használása indokoltá t igény kielégítése a mért meg akkor sem teljesíthe kő személyeknek járna (munkakörük stb. címén).

— A szóban forgó került a köztudatho hogy: „igénylési leté

— A tanácsoknak kell ról, hogy a mindenkor megbízható ismeretük, a

n? Mi tagadás, ne találkozik követni, hogy az egyes vagy éppen éleződik...
... az utóbbi idő...
... a törekvések...
... ták elősegíteni...
... elemre méltó Ziaul...
... alása, valamint az...
... isején Új-Delhiben...
... rmányfövel...
... et illeti, a két állam...
... Kőzismert, hogy...
... eszed megkezdése...
... alt magára, mint...
... gnisztáni eseme...
... zonos álláspontot...
... közreműködés...
... ellenfordalma...
... k...
... ol, hogy a pekíngi...
... tozások történte...
... ul hangoztatta pe...
... tian és „az afgán...
... an „jó haladást”...
... kel folytatott esz...
... be vették az afga...
... ía igen, akkor eb...
... le kellett vonniuk...
... mondhatók zavarta...
... k, amelyek beár...
... kapcsolatot. Afga...
... siai térség problé...
... és Indira Gandhi

vidre tervezett —
... trejón, az mégis...
... ról a korábbinál...
... Erre utal az is...
... g az év vége előtt...
... olytat majd...
... Ziaul Hak pekíngi...
... megbeszélése is azt...
... eggyüttműködés...
... nek lehetőségeit...
... a találkozónak...
... feszült a viszony...
... az ellentétek fe-

zők hozzájárulnak
... és Pakisztán ese...
... tása pedig talán...
... és realisabb meg...
... denesetre ez felel-

Gyapay Dénes

mében

a rongálások száma...
... kérdése összefüggés...
... talajjavító munkák...
... mezőgazdasági mű...
... vonyt földterületek...
... vel is, ugyanis a...
... dek mezsgyéiben le...
... sorok egyre inkább...
... k téve a mezőgazda...
... k által okozott ve...
... k. A közutak pad...
... elhelyezett oszlops...
... okozott gépjármű...
... miatt — különösen...
... hónapokban — van...
... e nagy veszélynek.

ett a postai dolgozók...
... zott károk tetemes...
... is, amely a küldé...
... hanyag kezeléséből...
... nyából, járműron...
... és egyéb felelőt...
... l tevédők össze...
... tes, hogy ők is igye...
... negtenni a magukét...
... vánvaló, hogy igazi...
... re csak akkor szá...
... k, ha segítőkész...
... találnak a lakosság...
... rétegében, az ország...
... vállalatában, intéz-

var Posta által kez...
... tett első társadalmi...
... védelmi hónap re...
... zek sokakat ráébreszt...
... felelősségre, s az eb...
... mázó kezdeményezé...
... rnyelvűképpen a jö...
... rebb bosszúságunk...
... postai forgalomból.

E. S.

ékülés

nem arra is felhívja...
... yüünk figyelmét...
... voltak mai intézeti...
... megalapítói, közvet...
... ltói, belső és külső...
... sa. A kiállítást...
... szervezők a kü...
... továbbképzéseket...
... t, könyveket bemu...
... on sok anyagból...
... úgy választottak...
... nyit és ahogyan egy...
... munkájának leglé...
... részleteiből a láto...
... árhatnak.

Beszélgetések a lakásgazdálkodásról

Az igénylés szabályai

Soltész Lászlótól, az Építési és Városfejlesztési Minisztérium lakás- és kommunálisügyi főosztályának vezetőjétől elsőként arra a sokakat érdeklő kérdésre kértünk választ, hogy a Minisztertanács ismert döntése nyomán melyek hazánkban a lakásigénylés szabályai.

— A tanács által elosztandó lakásra, tehát tanácsai bérlakásra, vagy tanácsai értékesítési és tanácsai vevőkijelölési lakásra az igénylést vagy az igénylő állandó lakóhelye vagy az állandó munkahelye szerint illetékes elsőfokú lakásügyi hatóságnál kell benyújtani — mondta. — A fővárosban a lakásigénylés csak akkor vehető nyilvántartásba, ha az igénylő igazolja, hogy az állandó lakóhelye legalább öt éve Budapesten van, vagy legalább öt éve Budapesten áll munká-, illetve szolgálati viszonyban, vagy szövetkezeti, illetőleg munkaközösségi tagsági viszonyban. Más város esetében a fővárosra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók. Azt azonban a tanácsrendelet előírhatja, hogy mérsékeljék a városokba áramlást azzal is, hogy a tanácsai elosztású lakások kiutalásánál legyen feltétel a meghatározott időtartamú (például öt éves) helyben lakás vagy állandó munkaviszony.

— Az új jogszabály szerint miről kell nyilatkoznia az igénylőnek kérelme benyújtásakor?

— Az új jogszabály előírja; nyilatkoznia kell arról, hogy lakásigénylést másik lakásügyi hatóságnál nem nyújtott be, volt-e korábban olyan tanácsai vagy vállalati bérlakása, amelynek lakásbérleti jogviszonyáról pénzbeli térítés ellenében lemondott, továbbá korábbi tanácsai bérlakás kiutalásakor kapott-e, illetőleg mely személyek után kapott szociálpolitikai kedvezményt?

— Megtagadható-e fiatal házaspár igénylésének nyilvántartásba vétele?

— Nagyon fontos tudni, hogy a lakásügyi hatóság a fiatal házaspár lakásigénylésének nyilvántartását nem tagadhatja meg, illetőleg a nyilvántartásból való törölést követően lehet. Fontos tudni, hogy a letéti összege! más célra használják fel, a lakásigénylés megszűnik.

— Ugyancsak igen sokakat foglalkoztató kérdés, hogy mekkora lehet a lakásigény mértéke?

— Nagy jelentősége van a jogos lakásigény mértékének, akár a tanácsok útján kívánják kielégíteni, akár a magánlakás-építéssel. A tanácsai lakásügyi hatóság csak olyan szobaszámú tanácsai bérlakást utalhat ki, amely a lakásigény mértékét nem haladja meg. A lakásigény mértékének alsó, illetőleg felső határa az együtt lakó személyek számától függően a következők. Két személyig: egy-két lakószoba — három személy esetében: másfélkét és fél lakószoba —, négy személy esetében: kettő-három lakószoba —, öt személy esetében: két és fél-három és fél lakószoba —, hat személy esetében: három-négy lakószoba —, hét személy esetében: három és fél-négy és fél lakószoba —, nyolc személy esetében: négy-öt lakószoba.

— Mikor lehet valakit a bérlővel együtt lakó személynek tekinteni?

— Az új jogszabály kimondja, hogy a tanácsai bérlakás kiutalására irányuló kérelemben a bérlővel együtt lakó személyt csak akkor lehet figyelembe venni, ha a lakás kiutalását megelőzően már legalább egy éve állandó jelleggel együtt laktak, és a bérlővel együtt költöztek a lakásba.

— A fiataloknál a születendő gyermekeket is így minősítik?

— A fiatal házaspárok számára kedvező az a rendelkezés, mely szerint az együtt lakó személyek számának megállapításakor legfeljebb két születendő gyermek is figyelembe vehető, ha a tanácsai bérlakást a fiatal házaspár emelétráépítés, tetőtér-beépítés, toldaléképítés, műszaki megosztás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségnek lakással való átalakításával vagy más módon létesíti, illetőleg a bérlő halála esetén a lakásbérleti jogviszonyt a fiatal házaspár folytatja. Abban a kérdésben, hogy a lakást igénylő milyen mértékben elégíthető ki, a rendelkezésre álló lakások, továbbá az igénylők száma és összetétele stb. figyelembevételével — a rendelkezésben foglaltak alapján — a lakásügyi hatóság jogosult dönteni. A lakásalap jobb kihasználása indokolta teszi, hogy a lakásigény kielégítése a mérték felső határán túl még akkor sem teljesíthető, ha az együtt lakó személyeknek járna (egészségi állapotuk, munkakörükből stb. címén) külön szoba.

— A szóban forgó intézkedésekkel került a köztudatba ez a kifejezés, hogy: „igénylési letét”. Mit jelent ez?

— A tanácsoknak kell gondoskodniuk arról, hogy a mindenkor lakásigénylésekről megbízható ismeretük, adataik legyenek. Ez

csak megfelelő, pontos nyilvántartással biztosítható. Ehhez szükség van arra, hogy a bérlők eleget tegyenek kötelezettségüknek, s a lakásigényléssel kapcsolatos változásokat a tanácsoknál bejelentik. Ez azonban gyakran elmarad. Ezért a lakásigénylések pontosítása céljából, a Minisztertanács rendelete lehetővé teszi, hogy a városi (fővárosi, megyei városi), illetőleg a községi tanács rendelete a lakásigénylés benyújtása, illetőleg az 1983. január 1. napját követő megújítása esetén egyszerű igénylési letét fizetését előírhatja. Vagyis a tanácsok rendeleteiben az igénymegújítást, illetőleg az új igénylés beadását (nyilvántartásba vételét) igénylési díj letéte helyezéséhez köthetik. A letét előtakarékossággal is szolgál, amit kamataival együtt a lakáshasználó elvétel díj, illetőleg az előtörlesztés megfizetésére kell felhasználni. A lakásigénylés visszavonásakor az igénylő a letéte helyezett összegét kamataival együtt vissza-kapja.

— Mekkora lesz az igénylési letét?

— Ennek mértékét, továbbá a megfizetésével, illetőleg elengedésével stb. kapcsolatos részletes szabályokat is a tanács rendelete állapítja meg. Az igénylési letét az igénylő jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetétől, továbbá az igényelt lakás jellegétől, szobaszámától és komfortfokozatától függően — eiterő mértékű lehet. Az igénylési letétet — az e célra nyitott számlán — az Országos Takarékpénztár kezeli, és ha egy éven belül felhasználják, évi 2 százalék, azon túl pedig évi 5 százalék kamatot térít.

— Mi történik, ha valakinek csak átmeneti időre is, de szüksége volna az így letéte helyezett pénzre? Kivehető-e, mint más takarékbetét az OTP-től?

— A letéti számlát megszüntetni vagy a számlán levő összeget időközben más célra felhasználni csak a lakásigénylésnek a tanácsai nyilvántartásból való törölését követően lehet. Fontos tudni, hogy a letéti összege! más célra használják fel, a lakásigénylés megszűnik.

— Mikor kell a lakásigényléseket megújítani?

— A lakásellátás új rendszerének kialakításához a tanácsoknak pontos adatokkal kell rendelkezniük a lakásigénylésekről, illetőleg arról, hogy a lakosság — a lakáshoz jutás új igénylői, pénzügyi és egyéb feltételeit megismerve — fenntartja-e lakásigénylését, s ha igen, milyen lakásellátási formára? Ezért az új rendelet előírja, hogy az 1982. december 31-én fennálló lakásigénylések esetében 1983. január 1-e és június 30-a között a lakásigényléseket meg kell újítani. A megújítás gyakorlati lebonyolításának módját a tanácsok határozzák meg.

— Tehát elképzelhető, hogy az úgynevezett letéti díj révén az igénylés pusztá megújítása is pénzbe fog kerülni?

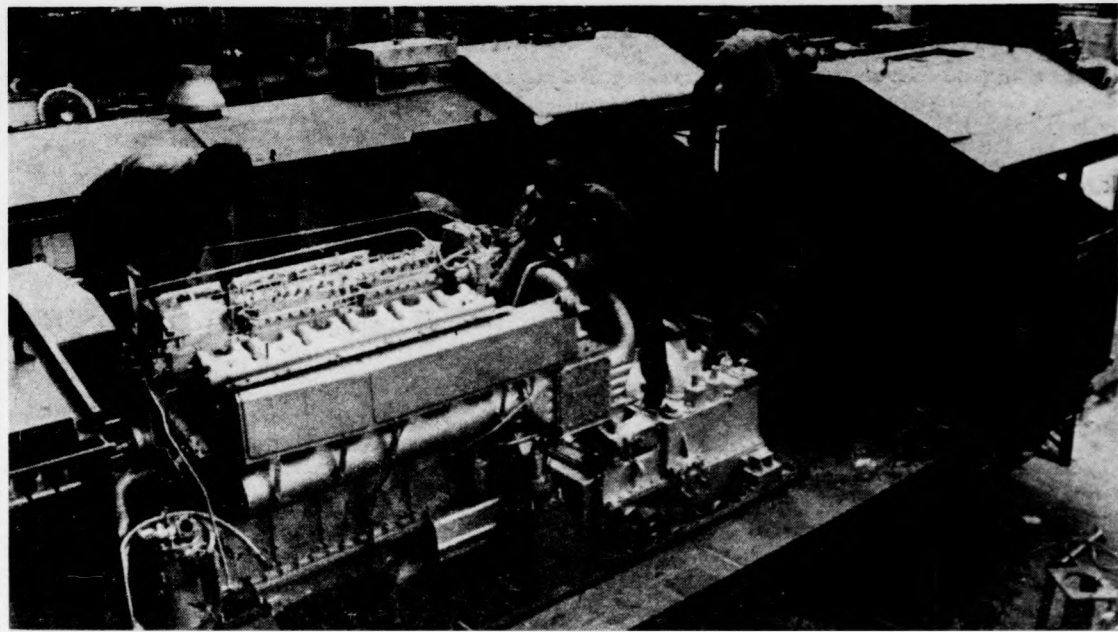
— Ott, ahol az illetékes tanács így határoz. Erről a tanács jogosult dönteni. Az állami lakások körében a jövőben is a tanácsai bérlakások, a vállalati bérlakások, a szolgálati lakások, továbbá — 1985 végéig — a tanácsai beruházásban állami támogatással értékesített, úgynevezett tanácsai értékesítési lakások tartoznak. 1985 után a tanácsai beruházásban épülő lakásokat állami (központi) támogatás nélkül — a pénzügyi feltételekre vonatkozó általános rendelkezések szerint — értékesítik. A tanácsai bérlakásokért az arra való jogosultság alapján differenciált összegű — a lakások alapterületének figyelembevételével megállapított — 1981-től érvényes lakás-használatbavételi díjat kell fizetni.

— Hogyan érvényesül a lakáselosztás és -gazdálkodás új rendszerével szemben a jogosan támasztható követelmény, hogy összhangban legyen társadalmi és gazdasági fejlődésünkkel, életszínvonal-politikáinkkal?

— A lakásügyi jogszabályokat a Központi Bizottságnak és a Minisztertanácsnak az 1982. április 7-i határozatával jóváhagyott irányelvek alapján vizsgálják felül és egészítik ki. Az elmúlt időszak tapasztalatai indokolták tették a lakásügyi jogszabályok egyes rendelkezéseinek felülvizsgálatát, a jogalkalmazás gyakorlatának egyenletesebbé tételét s a lakásügyi hatósági eljárás egyszerűsítését. A társadalmi igazságosság szellemében alapvető követelmény, hogy elsősorban a családalapító fiatal házaspárok és a több gyermekek családok juthassanak jobb feltételek mellett lakáshoz. Ezért a tanácsai lakáselosztásban általánosság kell tenni a lépcsőzetes lakáskiutalást. Szükséges, hogy a tanácsok valamennyi lakásellátási formára kiterjedően vegyenek részt a központi lakásgazdálkodási elvek kialakításában és helyi alkalmazásukban.

Cserhalmi Imre

(Folytatjuk)

MOZDONYOK EXPORTRA

A Ganz-MÁVAG Vasúti gépjármű-gyárában 38 Diesel-elektromos mozdonny készült bangladesi megrendelésre.

„Magunktól lopjuk az időt”

Köztudomású, hogy a könyvnyomtatásban nagyon sok nő dolgozik, s olcsó szócikknek hat, ha ehhez azt mondjuk: munkájuk mégsem könnyű. Helyzetük sem, minthogy nő, s a társadalmi átalakulás, fejlődés a családi „műszakokat” — gyermekevelés és házimunka — döntően meg mindig az anyák-asszonyok vállain hagyta.

gözőkért, ezt Önök is így látják?
— Igen, így van — mondja Dombi Sándorné —, és 1968 óta itt dolgozom, azóta is sokat fejlődünk, ezt mindenki látja.

— Harcolunk a dolgozókért, akkor is, amikor esetleg nem tudják. Első a termelés, ez a közös érdek, s ha ez jól megy, akkor tud csak az üzem különféle lehetőségeket biztosítani. S mindenről tájékoztatjuk a dolgozókat, hogy állunk a termelésben, az exportban, és ez nagyon lényeges, hogy mindig jobb legyen az információ, a tájékoztatás. A vezetők jó része fiatal, érdeklődő, tovább is adja, amit csoport- vagy művezetőként hall — foglalja össze gyorsan Gajzer Mária.

— Érdekl-e a férjeket asszonyaik munkája, az itteni körülmény?
— Hát, aktívan nemigen, de sokan eljönnek a brigádjaikkal...

— Ha látnák ezt a nehéz munkát, talán többet segítenének otthon, bár így is vannak, akik valamennyire a házimunkában is tevékenykednek — szól Kiss Valéria. — Mindenesetre még mindig elsőbbségük van, azaz csak akkor teszik, ha ráérnek. S manapság a másodállás, külföldi munkák, szakmai fejlődés — ez mind a férfi „része”, tehát, ha akarja, se tudna sokat segíteni. A negyvenórás munkahetet bevezették, ez esetleg a hétvégén, a közös családi programban, ha kialakul, biztosan segít majd az ilyen jellegű gondok eloldozásában. De az a véleményem, hogy mi, nők többet húzunk, magunktól lopjuk az időt, s a tempó feszített manapság.

Nőt a munkában, tanulásban, családban — részükről állandó figyelmet, értelmi-érzelmi „többletkiadást” jelent, s ezt eléggé nem lehet megbecsülni. Minden társadalmi vívmány ellenére túl sok a rájuk háruló teher. Őket feszíti jobban a „modern élet” gyorsasága, tempója is, s az egyszerűen több irányból felejtük irányuló követelményben tekinthetők igazán „egyenjogúnak”. Ez a kérdéskört akarhogyan forgatjuk, egy területet minden képpen elmaradottnak látunk a többinél: a szemlélet változását, az életforma olyan átalakulását, melyben kevesebb a követelés — amit az asszonyok érzékelnek, s amelynek megpróbálnak megfelelni —, és több a mindenteljes munkamegosztás. Szükséges például egy olyan megoldás, ami a gyes-en levő kismamák részfoglalkoztatásáról gondoskodik, azért is, hogy valamivel több legyen a pénz, s azért is, hogy ne essenek ki a munkából, ne érezzék magukat annyira egyedül a négy fal között (komoly lelki problémákat okoz ez is). De ez mégiscsak megint „követelmény”, nem feltétlenül szolgálja az asszonyok nyugalmát, kiegyensúlyozottságát, családát ösztönöz a szervezőerejét, amit ugyancsak töle várunk. A nekik benyújtott igények számláját sokkal nagyobb figyelemmel és gondossággal lehet csak kiegyenlíteni.

Szilágyi Gábor

Az egyik nyertes: a Kigyó utca

Eredményhirdetés és díjkiosztó ünnepség

A tiszta és virágos Debrecenért mozgalom szervező bizottsága október 19-én a Debrecen városi Tanács nagy tanácstermében tartotta meg az eredményhirdetést és díjkiosztó ünnepséget, melyen megjelent dr. Postás Sándor, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának első titkára is.

Megnyitó beszédet Szilágyi Sándor országgyűlési képviselő a TVD-mozgalom elnöke mondott. Ezt követően Kecskés László, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára, a TVD-mozgalom társelnöke tartott értékelést. A díjakat és a jutalmakat Borbély Miklós, a városi tanács elnökhelyettese, a TVD-mozgalom társelnöke adta át.

A Hazafias Népfront körzetek közül első lett a Boldogfalvi kert, második a Belváros II., harmadik a Nyulas kertváros és a József városrészt.

A Vöröskereszt körzetek versenyében első lett az 59. számú Vöröskereszt körzet, második a 36. számú Vöröskereszt körzet, harmadik az 1. számú Vöröskereszt körzet.

A Tiszta udvar, rendezés kategóriában az alábbiak kaptak jutalmat: Bácsi Imre és Bíró Imre, Gillyányi út 17/A; Török Antal, Úszó utca 3/A; Jacsmerik József, Úszó utca 25.; Heim János, Béke útja 32.; Nagy Zoltánné, Vörösmarty utca 8-12.; Szabó Jánosné, Batthyány utca 12.; Papp Csaba, Jókai utca 23.; Bagi Gál Mihály, Nagybotos utca 24.; Balogh Pál, Nyulas utca 10.; a Péchy utca 5. számú társasház, Andrkó József, Izsó utca 3.; Simon Sándor, Rózsavölgy utca 4.; Béres István, Rózsavölgy utca 30.; Tarcsai Sándor, Elek utca 67.; Boronyák András, Sámsoni út 18.; Szilágyi Lajosné, Perces utca 17.; Kovács György, Szatmár utca 6.; Prehoffer Józsefné, Kemény Zs. utca 10.; Szabó Sándor, Hold utca 32. és Kovács János, Keresztes utca 60/B.

Az utak, utcák közül a legszébbnek az Úszó utca, a Kigyó utca és a Vendég utca bizonyult.

Az üzemek, gyárak, vállalatok közül a BHG debreceni gyára, a Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat, a Debreceni Közlekedési Vállalat forgalmi üzemre részesült jutalommal.

Oklevelet és jutalmat kapott a FEFAG debreceni parkerdész. Oklevelet kapott a Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat 2. számú gyára, a Hajdú-Bihar megyei Sütőipari Vállalat Damjanich utca 22. szám alatti üzemé és a Debreceni Finommechanikai Vállalat.

A tiszta, rendezés kategóriában a Zöld Sándor utca 14., a Blaháné utca 18. szám alatti OTP-társasház, a Bethlen utca 36-38., a Hor-

tobágy utca 3. és a Csapó utca 98. kapott díjat.

A hivatalok, intézmények közül az MN 9127 alakulat, a Kartács utcai csecsemőotthon és az Országos Mentőszolgálat mentőállomása kapott jutalmat. A Bor-nemissza utcai Állategészségügyi Intézet és a Budai Ezsaiás utcai munkásság oklevelet és plakettet vehetett át.

A bölcsődék, óvodák kategóriában az alábbiakat jutalmazták: Hajdú-Bihar megyei Tanács Egészségügyi Gyermekotthona, Böszörményi út 148.; napköziotthonos óvoda, Simonyi út 31-33.; napköziotthonos óvoda, Április 4. útja 115.; napköziotthonos óvoda, Táncsics Mihály u. 7-15.; napköziotthonos óvoda, Sinay M. utca 7. és napköziotthonos óvoda, Görgey utca 7.

Az általános és középiskolák, szakmunkásképzők, kollégiumok versenyében az alábbiak bizonyultak a legjobbnak: MÁV Oktatási Főnökség, Április 4. útja; Gyógypedagógiai Intézet, Budai Ezsaiás utca; Református Gimnázium, Kálvin tér; Bocskai Általános Iskola, Munkácsy utca; Szoboszlói Általános Iskola, valamint a Svetits Katolikus Gimnázium, Béke útja.

A kereskedelmi, vendéglátó üzemek közül az Árpád téri ABC-áruház, a Nagykereskedelmi Vágóhíd utca 7/B; az Alföldi Vendéglátó Vállalat, az Aranybika presszó és bisztró részlege, valamint az 57. számú élelmiszerbolt, Kisbotos utca 7. kapott jutalmat.

Az ünnepség a Csokonai Színház művészeinek műsorával ért véget.

VI. ötéves terv, 26. § 6. bek.

A műszaki tervezőszervek az építmenyeket cél-szerűen, a beruházási és az üzemeltetési költségek együttes minimumát megteremtő észszerű takarékoság szem előtt tartásával tervezik...

A cím egyben kérdés is. Mégpedig nem is olyan egyszerű, mint ahogyan első olvasásra vagy hallásra tűnik. Mert a terv szó valahogy önmagában hordozza a megvalósulást és a hiábavaló álmat, az igényeket és a lehetőségeket, a jelent és a jövőt. A kérdést a Kelet-magyarországi Tervező Vállalat négy mérnökének tettem fel. Tervezők mindnyájan, tehát ög nap mint nap öröklődnek álmaik és a megvalósítható valóság fogaskezei között. Mert a tervező arra született, hogy megszépítse embertársai körül a világot. De az élet ettől egy kicsit realisztikusabb. A tervező kordába (melynek mérete változhat s változik) szorított igényeket kénytelen (talán ez túl erős) kielégíteni. Az igények a lehetőségeinkből alakulnak ki. A lehetőségeink pedig... nem korlátozottak, csupán adottak. Nekünk az adott körön belül kell gondolkodni. S ha lépni szeretnénk? Nos, akkor kell elővonnunk a lasan már elcsépelet mondatot: takarékoskodni kell anyaggal és energiával. S hogy miként értelmezzük ezt a tervezők, arra Gásó László statikus, Mártha László gépészmérnök, Arató András építészmérnök és Sik Károly mérnök válaszoltak.

A statikus feladata, hogy a megtervezett épület állóképességét biztosítsa. Munkáját szabványok segítik (?) Gásó László szerint a

Anyagtakarékosság a tervezésben

magyar szabvány jobb, mint például az NDK-ban alkalmazott. Igaz, azt sem tagadjuk, hogy lehetne még tovább fejleszteni. A statikus hogyan takarékoskodhat? Természetesen úgy, hogy a szabványok adta keretek között marad... és ha kiválasztja az adott talajnak és igénynek megfelelő méretezést.

A köztudatban a statikusról az a hír kering, hogy olyan „biztos, ami biztos” ember. Vagyis inkább leghelyesebben teherbíróbb az épület... de a valóság más. A magyar szabványtól 5 százaléig térhet el akár pluszban, akár mínuszban a tervben. S ha nem marad ez in tervallomban, a tervet nem fogadjhatják el.

A gépészek már több barja van a tervezéssel. Itt csapódik le ugyanis a rosszul vagy kevésbé kialakított ipari háttér problémája a legjobban. Miről is van szó? Megterveznek valamit, az építkezés el is kezdődik, ám menetközben kiderül, hogy ez vagy az nincs. (Igy drágulnak menetközben a beruházások.) Mert a tervben szereplő anyag helyett csak drágábbat lehet beszerezni, s az nem is biztos, hogy megfelelő oda, ahová került. De megdrágulhat egy beruházás a túlzott takarékoság miatt is. S hogy ebben ellentmondás lenne? Nem. Mert példa bőven akad rá. Devizakorlátozás miatt például nem lehet egy bizonyos szivattyúját behozni az országba, de van helyette magyar. Csakhogy, amíg az eddigi fűtési rendszerek a nyugati szivattyúra épültek vékony csővezetékekkel, tehát anyagtakarékosan, a magyar szivattyúhoz viszont vastagabb átmé-

rőjű csőrengeteget kell beépíteni. Tehát már a tervező kénytelen anyagtöbblettel dolgozni. Más. Milyen szivertervező Mártha László olyan lakóépületeket, amelyekben lakóként külön-külön mérhető lenne a fűtési energia és a vízfogyasztás. Csakhogy ezeket a mérőberendezéseket megint valuatárj adják. De ha jól belegondolunk, az elfogyasztott energia sem csak forintba kerül.

Ördögi kör ez, mert egy oldalról kényszerítve van a tervező, hogy takarékoskodjon, más oldalról meg kötelező (viszonylagos) a pazarlás. S igaz a régi bölcsesség: takarékoskodni csak az tud, akinek van miből.

Erre mondott érdekes példát az építész is. Arató András egy londoni konyhában olyan tűzhellyel „találkozott”, ami egyaránt üzemeltethető gázzal, olajjal és villannyal. A fogyasztó mindig arra az üzemre kapcsol, amit pillanatnyilag a legolcsóbban kap. A fiatal építész mondott más megszívlelendő példát is. Fejlett ipari országokban tapasztalta, hogy középületek, iskolák, óvodák tervezésébe nemcsak a beruházót és a kivitelezőt vonják be, hanem a leendő lakót és üzemeltetőt is. És már tervezéskor is arra törekednek, hogy a helyiségek a lehető legkevesebbet álljanak üresen. Vagyis több célúra tervezzük. Ebédülő, napközi, klub. Hogy a megvalósításához magasabb kultúra szükséges-e? Egyszer csak el kell kezdeni!

A tervező arra törekszik, hogy a lehető legjobb megoldásokat válassza, s mindent gazdaságosan oldja meg. Ez egyébként követelmény is vele szemben. De az alternatívákban való gon-

dolkodásban nincsenek érdekeltté téve. Márminthogy három, netán öt esetleges megoldás közül válasszanak véglegest.

A KELETTERV-nél az alternatívákban való gondolkodáshoz van segítő társuk a tervezőknek. Ez egy számítógép. No nem a géppel tervezetnek, csupán segítséget kérnek „tőle” az optimális tervezési megoldások kiválasztásához. Elsősorban statikai és épületgépészeti számításokhoz veszik igénybe a számítógép segítségét. Sik Károly, a műszaki osztály vezetője elmondta azt is, hogy a vállalatnál a beruházási anyag- és energiatakarékosság mint élő mozgalom létezik. Az elmúlt öt évben, évente 100 millió megtakarításokat értek el.

Itt önkéntlenül felvetődik a kérdés: ha a tervezőknek az a feladata, hogy a legjobb megoldást válasszák, akkor ez miért számít takarékoságnak. Nem a tervben valóra a hiba? Természetesen nem, mert a megtakarítást a kialakított és elfogadott gazdasági normatívákhoz viszonyították.

A tervezőknek bőven volt mesélőnivalójuk. Elmondták azt is például, hogy milyen szigorú hőtechnikai normatívák szerint kell tervezniük, ugyanakkor a magánérőből építkezőt senki sem kötelezi, hogy úgy építkezzen, olyan anyagból (ami lehet hogy drága és hiányos is), hogy a legkevesebb legyen a hő-, vagyis energiavesztése. Ez is valahol a közösen csapódik le. A tervezők tehát egyedül nem képesek megoldani az anyagtakarékosság problémáit. De az sokat segítene, ha okos észrevételeiket, előrelátó terveiket, tapasztalataikat módjukban állna valóra váltani.

Iván Gizella

TÉGLÁSON IS, DEBRECENBEN IS KISZÁMOLÓ

Gyakran előfordul valamennyiünkkel, hogy megadott címet keressük. A művelet nem igényel különösebb fáradságot, ha megvan a keresett utca s a megadott házszám. De ha akár az egyik, akár a másik hiányzik (azaz nincs feltüntetve, megjelölve), végeláthatatlan bolyongás veszi kezdetét.

Nem irigylem például azt, aki Tégláson az Anna-kert 4. vagy a Petőfi-kert 7. számot keresi. Egyik sem a tanyavilágban van pedig (az előbbi a fő-utca, a régi 4-es út Hadház felé eső folytatása, az utóbbi belterület), ám utcanevtábla nem jutott nekik.

S ha már itt vagyunk, nézelődjünk még egy kicsit a községben! A Kinizsi utca folytatásaként a Liget utca fut, ennek azonban a település térképén nincs neve. Azt viszont, ugyanez a táblák híján, a valóságban nehéz felismerni, hogy a Temető utca önmaga mellék-utcája is! Igen: a Kossuth és a Batthyány utcákra merőleges ház sor ugyanúgy a Temető nevet viseli, mint a Temető utcára merőleges, a Bocskaiból a Beresényibe vezető utca. Tégláson tehát az idegent útbaigazító helybeliek elmondhatják, hogy a Temető utca a Temető utcából nyílik.

Idegent útbaigazító helybeliek?... Nos, belőlük igencsak kevés van. Nem, nem a szándék híján, hanem az ismeretek szűkös volta miatt. Mert hogyan tudnák, melyik, mondjuk, a Kossuth utca a 64. szám? A házakat valamikor újraszámolták, így a legtöbb portán azóta két számtábla készített a látogatásra a pusztá cím alapján célozást érni vágyó. S ez még mindig a jobbik eset. Mert sok-sok épület jelétlenül, azonosággal rejte megmutatja homlokzatát az utca felé. Van rajta diszes csempe, drága márvány, előtte hivalkodó kerítés — csoda, ha házszám táblára már nem telt?

A néhány ezer lakosú községet véletlenül szemeltük ki. A tapasztaltak alapján nehéz azt hinnünk, hogy mást nem lennének efféle foghíjakra.

Debrecen, a kétszázézer megyeszékhely teljesen más település, mint Téglás. Más nagyságát, léptékeit, városképét, utcahálózatát, beépítettségét tekintve. Am a Tégláson elkerülhetetlen kiszámolási itt is kényser. Tessék csak végigmenni például a Poroszlai utcán! Százmétereket megtehetünk anélkül, hogy házszámot látnánk. Vagy tessék megpróbálni eleget tenni a régen látott

és időközben lakótelepre költözött ismerős invitálásának, s felkeresni őt új otthonában! Ajánlatos egy órával előbb indulni, hogy a tízemeletes épületek között tanácstalanul bolyongva legyen ideje a tétovázónak megtudakolni, merre is található az egyébként oly egyszerűen hangzó cím.

Amióta a modern, teleszerű, több szintes házakból álló építési forma teret hódított, meg kell szoknunk, hogy az utca nem olyan utca már, mint gyermekkorunkban volt. Lehet szögletesen görbe-görbe, négyyszög alakban önmagába torkolló, két sokemeletes ház tömb között megbúvó és így tovább. Ezt valahogy meg is szoktuk, dolgunkat csupán az nehezíti, hogy az utcaelvezések és a házszámok rendszere nem követte egyszerűen ezt a változást.

Japánban a felkelő nap országának fiai már úgy nyomtatnak névjegyet, hogy a kártya hátoldalán lakókörnyéki térképe is megtalálható. Erre, nálunk aligha van szükség, hiszen mi az országot kevesebben lakjuk, mint ők a fővárost. Azt viszont megfontolandó, sőt követendő eljárásnak tartanám, amire Vilnius új lakónegyedeiben figyeltem fel. A litván főváros újonnan épített kerületeiben, például a Lazdinai név városrészen lehetetlen eltévedni. Az utcák neve öles betűkkel, az épület száma pedig emeletnyi magasságban hívja fel magára a figyelmet a szalag-házak végét lezáró blokkok valamelyikén, úgy hat-hét emeletnyi magasságban. Praktikus, messziről észrevehető, utakkal arrább is jól olvasható feliratok ezek, s még esztétikai szempontból sem haszontalanok, mert a színes háttér fölfestett tipográfiai egység mögötti a blokkok egyhangú szírkességét, különböző magasságba helyezve pedig a látvány ritmusának különös hatásával lelik meg az arra járó.

Nem tudom, nálunk lesznek-e valaha ilyen jelzések. Egyelőre ott tartunk, hogy kiszámolási játsszunk: az imént láttam a 77-es házszámot, azóta — pedig elmentem őt bejárat előtt — semmit, akkor feltehetőleg most értem a 89. számhoz. Ha viszont a túlsó ház sor már másik utca, és ebben az oldalban vannak a páros számok is, akkor még gyalogolhatok.

S ha nem is érek célba, a séta mégsem haszontalan. Manapság úgyis olyan keveset mozgunk...

J. N. J.

Utazás a Szovjetunióba

Idegenforgalmi kiállítás Hajdúnánáson

AZ AEROFLOT, az IN-TURIST és a hajdúnánási művelődési központ rendezésében október 15-én szovjet utazási irodák kiállítása nyílt meg Hajdúnánáson, a művelődési központ földszinti klubhelyiségében. A kiállítást a város párt-, alpolgármesteri, társadalmi szerveinek képviselői és az érdeklődő közönség jelenlétében G. M. Adijanc, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő idegenforgalmi főhivatal magyarországi képviselője nyitotta meg.

Az utazásoknál nagy gondot fordítanak a szovjet emberekkel való találkozással megszervezésére, s ezen keresztül a baráti kapcsolatok elmélyítésére.

Az AEROFLOT légitársaság beállítja a nemzetközi forgalomba a 350 utast szállító IL-86-os gépeket. A korábbi barátságvonatok utazói napok helyett 2-3 óra alatt érnek a Szovjetunió különböző városaiba. Száz különböző útvonalon ismerkedhetnek a Szovjetunióval. 1982-ben mintegy 40 ezer kilométeres új úthálózat megépítésével bővítik az utazási lehetőségeket.

A nagy érdeklődést kiváltó megnyitó előadást filmvetítés követte. A Szovjetunió népeinek az életét bemutató szép kiállítás meg mindennap 9-12 óráig és 14-18 óráig a hajdúnánási művelődési központban.

Tar József

A KÖZMŰVELŐ

Szab

Le nem fogadni, a tanácselnök pálinkát rejte, de mégis óvatosan tartott reklámszatyót. Azért oszondok ilyen évtelenül a hátsó bejárati vezető úton. Az ünnepi zónás, a felújított könyvtár átadására a elvtársak így aligha sznek tudomást arról, hogy régóta várt átalakítás jezésének öröme kiü kupicák nem a reprezentációs keretből, hanem es saját zsebből teltek meg.

— Konyak — árulja Kerekes Ferenc, amikor ugyancsak a csinosítás, menyeként elkészült a fedett teraszon összefog. — Aztán, mint fog vesztettek a nyertes leg felmelet az újat: most már meg lehet hogy rendszerben van a fejlődés helyzete Mikcsen.

— Legalábbis a felt megvannak ahhoz, rendszerben legyen — igaz mellettem a klubkört igazgatója, Vég Kálmán.

Kölcsönös bizakod így, hármásban ker beljebb, hogy szemre gyük, mit is eredmény a sokaj mostoha sorsot let kéthónapos zárva t.

— Barátságos, hang helyiségeket — mind előtt — mondja ki hely az elnök. Rábólintok, lehet ráismerni a kö ridég-hideg előtérre, jó jó érzékel megtagít láthatóan több célra, nálható zsi-bongó gyűjt egybe a helybelieket, csak a kíváncsiság, őket ide, hanem több hallanivaló is. Nőbizó ülés, étel- és italkösti lamint kiállítás, az itt kenykedő népműs szakkör munkából k bemutató alkotja az hétköznap programját.

Mert valójában a hétköznap ez az átadás megszokott esemény nem is különöseggel duzzasztott, a pr rendjével feszélyezett ram. Kerekes Ferenc s

Új

Nem lehet elég kor kezdeni a zenehallgat lépcsőzetes zeneol rendszer alsó fokán, m óvodában is tudom igénytel kidolgozott pr alapján foglalkoznak a rekekkel, s ez így hely a legfogékonyabb kor, kor döntően befolyásó az érzékek, készségek nyultások. A Zenem gondozásában megjelen nehallgatás az óvodáb m gyűjtemény régi pól: Forrai Katalin É óvodában című pedagó kézikönyvét kiegészítv dai tárházat nyújtja a dai foglalkozások ké illeszkedő dalok, a népdalok, kánonok és nyebb hangszeres közzreadásával. Törzsöl szerkesztő úgy állította a könyv anyagát, h nemcsak az óvónöknél szülőknél is segítséget éyermeikek zenei nek megalapozásához négyszáz kis darabot mazo gyűjteményt módszertani útmutató be.

Jóval nagyobbakho muzsikusjelöltekhez — Zeneműkiadó másik új ga, Legányne Hegyi É Stílusismeret Kodály gógiai művei alapján négykötetes tervezet zatanak első darabja. A zát célja, hogy a muzs löltek zenei készségé lesztést összekapcsolja netörténeti korszakok

4 HAJDU-BIHARI NAPLO — 1982. OKTOBER 21.

Szabálytalan tudósítás

ÜNNEP MIKEPÉRCSEN

Le merném fogadni, hogy a tanácselnök pálinkát hoz a rejtvé, de mégis óvatosan tartott reklámszatyorbán. Azért oszondok ilyen észrevételül a hátsó bejáraton vezető úton. Az ünneplő klub-község, a felújított klub-könyvtár átadására érkező elvtársak így aligha szereznek tudomást arról, hogy a régiót váró átalakítás befeljegyzésére örömeire kiürített kupicák nem a reprezentációs keretből, hanem esetleg saját zsebből teltek meg.

— Konyak — árulja el Kerekes Ferenc, amikor az ugyancsak a csinósítás eredményeként elkészült hátsó, fedett teraszon összefutunk — Aztán, mint fogadást vesztettnek a nyertes, intőleg felemeli az ujját: — Na, most már meg lehet írni, hogy rendben van a közművelődés helyzete Mikepércsen.

— Legalábbis a feltételek megvannak ahhoz, hogy rendben legyen — igazítja ki mellettem a klubkönyvtár igazgatója, Végh Kálmán.

Kölesönös bizakodással így, harmasban kerülünk beljebb, hogy szemre vegyük, mit is eredményezett a sokáig mostoha sorsú épület kéthónapos zárva tartása.

— Barátságos, hangulatos helyiségeket — mindenképp — mondja ki helyettem az elnök. Rábólintok: nem lehet ráismerni a korábbi ridég-hideg előtérre, helyette jó érzékkel megtárgyalt és láthatóan több célra használható zsbongó gyűjti most egybe a helybelieket. Nemcsak a kíváncsiság hozta őket ide, hanem több látnivaló, hallanivaló is. Nőbizottsági ülés, étel- és italköstölő, valamint kiállítás, az itt tevékenykedő népművészeti szakkör munkáiból készült bemutató alkotja az ünnepi hétköznapi programját.

Mert valójában ünnepi hétköznapi ez az átadás. Nem megszokott esemény, de nem is különöseggel felkészült rendezéssel készült program, Kerekes Ferenc sem fe-

szeng izgatottan, nem húz elő papírlapokat a zsebéből, nem idéz a közművelődési törvény szövegéből. Mindössze azt mondja el, beszéd közben szünetet tartva és a helybeli ember megilletődöttségével keresve a szavakat, mennyire örülnek, hogy a korábbi évek rossz személyi, illetve az elmúlt hónapok rossz tárgyi adottságait megszüntették. A József Attila Klubkönyvtár mellett álló fiatal igazgatójára is vonatkozik a beszéd néhány mondata: Végh Kálmán alig több mint két éve vállalta, hogy Szolnok megyéből áttelepül Hajdú-Biharba, annak is olyan községbe népművelőként, ahonnan a keresőképes lakosság hatvan százaléka Debrecenbe jár el dolgozni, szórakozási, művelődési alkalmat is többnyire ott keres tehát.

Sem szégyenkezésre, sem kérdésre nem ad okot Mikepércsen a felújított klubkönyvtár — folytatja külsőségeket nélkülözve megnyitóját Kerekes Ferenc tanácselnök. Arra azonban igen — ezt már magamban teszem hozzá a szavaihoz — hogy végre elmondhassuk, mert eddigi híradásainkban csak reméltük, jó kezébe kerüljön a jó feltételeknek is örövendhet a meggyőzőleg legközelebbi kisközségben a közművelődés ügye.

— Sokat kilincseltem — súgja a fülembé, még a megnyitót alatt, Végh Kálmán. — Ötszáz ezer forintból kihozta az egészet. Kisiparosok csinálták, de lelkiismeretes, szép munkát végeztek.

Elhallgat, megerősítést vár. Bólintok, miről folytatja:

— Gonda Zolival terveztem meg az átalakítást. Ő a művelődési központ munkatársaként nem egy régi intézmény átalakítását végigcsinálta már, rengeteg ötletet hasznosított. Az előtérből lebontott sejtj anyagokat például nem dobtuk ki, hanem bevontuk valamilyen festékkel és elegáns, de olcsó s praktikus burkolathoz jutottunk.

De ne maradjunk le közben a megnyitóhoz kapcsolódó díjátadásról sem. A kézműalkotó asszonyok, a kiállítás darabjainak készítői most veszik át szorgalmuk jutalmát. Pócsi Lajosné az első, Bozai Lajosné a második, Suszter Jánosné pedig a harmadik díjat.

A hivatalos megnyitót követő zsbongásban Végh Kálmán még elhadarja, hogy a hátsó fedett teraszon nyári szórakoztató rendezvényeket, kerthelyiségebe illő hangulatú programokat szeretne megvalósítani, a legnagyobbított klubban pedig tizenkét kiscsoport működhet jobban.

Utána többit már nem nagyon beszélünk — tele szájjal ugyanis nem illik. Eszünk hát, jóízűen, majd-hogynem mohón, mert ilyen nem mindnapra ehet az ember. A debreceni AFESZ találta ki, hogy nemcsak élelmiszer-ipari termékek bemutatásával próbál nevelni az oly sokszor kívánatosnak vélt egészséges táplálkozásra, hanem kóstolóval is. Most a kukoricalisztet választották alapanyagul, s belőle — elálmélkodtatva a megöly ügyes háziasszonyokat is — majdnem egy tucat fajta harapnivalót sorakoztattak föl az előtér asztalára.

Jóllakhatott az ember. Nemcsak a szó valódi jelentésében, persze, hanem átvitt értelemben is: eltelhetett a mikepércsiek örömeivel, az ünnepi hétköznapi örömteli hangulattal, a terveiből ki nem fogyó népművelő lelkesedésével.

Végh Kálmán még az ajtóban is utánam kiált:

— Gyere, ha ráérsz a hétvégén. Lesz nonstop filmvetítés, aztán tánc, a Viktória együttes játszik.

Megígérem, hogy jövök, de be kell látnom, Debrecenből messzebb van Mikepércs, mint onnan a megyeszékhely. Pedig csak néhány kilométer a köztük levő távolság.

Juhanj Nagy János

ÚJ ZENEI KÖNYVEK

Nem lehet elég korán elkezdeni a zenehallgatást. A lépcsőzetes zeneoktatási rendszer alsó fokán, már az óvodában is tudományos igényű kidolgozott program alapján foglalkoznak a gyerekekkel, s ez így helyes: ez a legfogékonyabb kor, amikor döntően befolyásolhatók az érzékek, készségek, irányultságok. A Zeneműkiadó gondozásában megjelent *Zenehallgatás az óvodában* című gyűjtemény régi hiányt pótol: *Forrai Katalin Ének az óvodában* című pedagógiai kézikönyvét kiegészítve gazdag tárházat nyújtja az óvodai foglalkozások keretében illeszkedő dalok, altatók, népdalok, kánonok és könyvnyebb hangszeres művek közreadásával. *Törzsök Béla* szerkesztő úgy állította össze a könyv anyagát, hogy az nemcsak az óvónőknek, de a szülőknek is segítséget nyújt gyermekeik zenei nevelésének megalapozásához. A négyszáz kis darabot tartalmazó gyűjteményt rövid módszertani útmutató vezeti be.

Jóval nagyobbakhoz — muzsikuszjelöltekhez — szól a Zeneműkiadó másik újdonsága, *Legányné Hegyi Erzsébet Stílusmódot Kodály pedagógiai művei alapján* című négykötetesre tervezett sorozatának első darabja. A sorozat célja, hogy a muzsikuszjelöltek zenei készségeinek fejlesztését összekapcsolja a zene-történeti korszakok leg-

jellegzetesebb stíluslemeinek tudatosításával. Az első kötet a népzenei elemekkel és a reneszánsz stílussal foglalkozik. Először az adott stílusjegyet tartalmazó Kodály-darabokat elemzi, változatos gyakorlatok keretében. Szerepel még benne harmóniaelemzés, laprólolvadás, amit memóriafelkészítő gyakorlatok egészítenek ki. A könyv a főiskolai szolfézs- és zeneelmélet-oktatás fontos segédeszköze.

Gyakorló muzsikusként képződő forgathatják használatra *Philip Farkas A rézfűvósjáték művészetéről* című könyvét. A rézfűvósjáték alapja és omegája a helyes ajaktartás, az „ansatz” kialakítása, ami bizony hosszú és fáradtságos időt vesz igénybe. A szerző — híres amerikai kürtművész — azt a közös alapot vizsgálja, amely valamennyi rézfűvós hangszert megkülönbözteti az elemző és funkcionális, fényképtanulmányokban mutatja be a híres virtuóz játékosok ajaktartását, s külön szól a fűvókák elhelyezéséről, az ajaknyílásról, a hangképzésről. A tanulmány hozzásegíti az effajta problémákkal küszködő olvasót ahhoz, hogy rátaláljanak a számukra legmegfelelőbb játéktéchnikára.

Az utóbbi időben a Zeneműkiadó örövendes módon

egyre nagyobb teret szentel az ún. könnyűzenei műfajoknak, mind nagyobb számban jelenteti meg a témával foglalkozó könyveket. Legutóbb két, a dzsesszenét érintő kötet is az útletekbe került. *Gonda János Mi a Jazz?* című kis könyve egy új, népszerűsítő sorozat első darabja. A szerző a néhány évvel ezelőtt publikált *Jazz — történet, elmélet, gyakorlat* című alapvető, elsősorban a szakmai közönséghez szóló műve után most a dzsesszel ismerkedni kívánó érdeklődőknél kezdte a műfaj történetét, fejlődését, intézményrendszerét, megjelenési formáit bemutatni munkáját. Nem a korábbi kötet rövidített változata ez a dolgozat, hiszen az összegzésekön kívül több új, eddig még nem érintett témát is felölel (muzsikusi és társadalmi, a dzsessz és a társalmi élet). A szerző a társalmi életet is vizsgálja, amely a dzsessz és a társalmi élet kapcsolatát mutatja meg. A műfaj történetét, fejlődését, intézményrendszerét, megjelenési formáit bemutatni munkáját. Nem a korábbi kötet rövidített változata ez a dolgozat, hiszen az összegzésekön kívül több új, eddig még nem érintett témát is felölel (muzsikusi és társadalmi, a dzsessz és a társalmi élet). A szerző a társalmi életet is vizsgálja, amely a dzsessz és a társalmi élet kapcsolatát mutatja meg.

A másik dzsessz témájú könyvben *Koltay Gábor* a *Benkő Dixieland Band „storyját”* meséli el. A fennállásának negyedszázados jubileumát ünneplő kitűnő amatőrzenekar útja interjúk, újságcikkek, kritikák vélemények és sok fénykép tükrében bontakozik ki az olvasó előtt. A Benkő zenekar ma már Európa legismertebb tradicionális zenét játszó együttese közé tartozik. Koltay szabályos, de intelligens megírt karrierútját, amely ma már Európában is ismert, megírta. Tizenöt fiókkönyvtárunk van és tizen-

A KÖNYVTÁROS PORTRÉJA

Valahogy így zajlott le előzetes, időpont-egyeztető telefonbeszélgetésünk:

— Abból az alkalomból szeretnénk az interjút, hogy...

— Milyen alkalomból?

— A Szabó Ervin-díj, a sokesztendő könyvtári munka.

— Na nem. Nem. Hát nem.

— A...

— De nem. Beszélgetni lehet, persze, beszélgetünk, de az más. Szóval, nem. Azt sem szeretem olvasni, amit másokról írnak ilyenféle alkalommal, hát még, hogy én is.

Hosszú és némiképpen erőszakos újságírói és fotóriporterri meggyőző munka eredményeképpen (hivatkozással többek között arra, hogy a cikk szerepel a lap heti tervében) végül csak sikerült az interjú: bár távozóban határozottan az volt a benyomásom, hogy egy meggyőző embertől búcsúszó el a városi könyvtár kapujában.

Még azután is lassacskán indult az ügy, hogy végre belül voltam a Kossuth és Batthyány utca sarkán álló, boltíves falakat rejtő ház ajtaján: kávét, kólát, süteményt, sajtót kínált és bármit, amit akarok — szerintem főleg azért, hogy húzzuk az időt. Társalgási stílusunk továbbra is hasonló volt a telefonátalkor használt modorhoz:

— Elek Sándorné nevét nagyon sokan ismerik város-, sőt megyeszerte: de elsősorban a népművelési szakemberre gondolnak a név hallatán.

— Hát igen.

— A megyei tanácson, a művelődési osztály helyetteseként több mint tíz évig foglalkozott a megye népművelési ügyével. Mindig az események sűrűjében volt.

— Hát igen. Szóval... igen, valóban furcsa volt eleinte a könyvtári munka. Úgy éreztem, megöl az unalom, hogy nincsenek kihasználva az energiám. 1978-ban jöttem a városi könyvtárhoz igazgatónak, egyéves igazgató nélküli állapot után. Rengeteg munkám volt, de mégis más jellegű, mint a tanácson. De azután visszaszoktam a könyvtári munkához.

Vissza, mert Elek Sándorné — nem részletezem, mennyi idő alatt sikerült tőle megtudnom — rövid tanári tevékenység után, pályája kezdetén is könyvtáros volt. Előbb, háromévi nánási tanárkodás után, a nánási könyvtárat vezette, majd 1955. szeptember elején a debreceni megyei könyvtárban kapott állást. Minden szakmának, hát még kulturális területnek vannak hőskorai: Elek Sándorné azt mondja, a könyvtárak hőskora volt az a tíz év, ami ezután következett. Akkor folyt a hálózatépítés, rengeteg községi könyvtárat szerveztek. Az addig megyei felügyelőség alá tartozó kis falusi könyvtárakat fokozatosan átadták a helyi tanácsoknak. Közben a Déri Múzeum épületében levő régi városi könyvtár anyagát is leltározták, rendezték. A könyvtárépítést majdnem szó szerint kell értelmezni: jó néhány olyan könyvtárat emlit, ahová az utolsó terítőt, vázát is ő vette meg, s helyezte el. Ez a munka tíz évig tartott, s mire alaposan belejött, elvégezte Pesten, az Eötvösön a könyvtárszakot (a korábbi magyar-történelem-rajz mellé) hívták a tanácsra, könyvtárügyi előadónak. Több hónapos tételődés után vállalta, hiszen nagyon szerette a munkahelyét.

— De szívesen ment, kedvére való volt a változás?

— Végül is igen. Sem könyvtárosként, sem tanácsi dolgozóként nem voltam kívül semmin, és az új helyemen nagyon sokat tudtam segíteni a könyvtárügynek. Soha nem éreztem, hogy sorozatos kudarcok érték volna, hamar láttam a munkám eredményét. A munka meghálálja magát, ha az ember szívetlélekkel csinálja, s közérzetünkön érezhetjük, hogy jól és jót tettünk egy-egy helyzetben.

— Tizenkét év után mégis otthagytá a tanácsot.

— Mert a közérzetem jelezte, hogy nem egészen azt csinálhatom, amit szeretnék, s amiben jócskán volt már gyakorlatom, tapasztalatom.

— Nehezebb döntés volt ez, mint a korábbi?

— Nehezebb, azt hiszem, sokkal nehezebb. És itt olyan atomjaira hullott könyvtár fogadott, hogy kezdetben áltátni is alig lehetett a helyzetet. Ma már szinte rekonstruálhatatlan, ami itt volt: kedélyben, hangulatban, munkakedvben.

— Számokban, tényekben kifejezve hogyan jellemezne az elmúlt négy évet?

— 1978-ban a hálózatnak harmincnegyele dolgozója volt, ma hatvanhat. Tizenöt fiókkönyvtárunk van és tizen-

három tanyákon, üzemekben működő letéti könyvtárunk. Két szakrészlegünk, a zenei könyvtár és a hírlapolvasó, amelyek a művelődési központban üzemel. A fiókkönyvtárak körülbelül húszezer kötetesek, itt kezdődik az igazi könyvtár. A Petőfi könyvtárban vizuális gyűjteményünk van, oda gyűjtjük a képzőművészeti gyűjteményt is. A vásárlási keretünk a háromszázhuszöt forintól közel egymillióra nőtt. Persze ezt a pénzt nem mind a városi tanácsból kapjuk, hanem különböző pályázatokra jelentkezőnk ötletekkel, tervekkel, s ha azokat jónak találják, biztosítják a pénzt is a megvalósításhoz.

— Ezek szerint egy könyvtárosnak jószívet kell kompromisszumot kötni?

— Én azt hiszem, anyagi ügyekben még a mai gazdasági helyzetben sem kényyszerül drámai kompromisszumokra az ember. Ha a munkatársakat meg lehet nyerni az ügynek, akkor tartalmai kompromisszumokra sincs szükség.

— Az évtizedes tanácsi kitérőt leszámítva körülbelül tizenöt éve könyvtároskodik már. Változott-e az évek során az olvasói igény és kedv?

— Meg kellett állapítanom és ell fogadnom, hogy vannak, akikből sohasem lesz olvasó ember. Az olvasó, a rendszeresen könyvtárba járó lakosok aránya körülbelül húsz-huszonöt százalék — már vagy harminc éve. Ezek fele iskolás gyerekek. Körülbelül tíz százalék rendszeresen olvas, de otthon, saját könyvtárából válogat. Ezt a kérdést egy időben kissé elmisztifikáltuk, magam is azt hittem, többit lehet tenni az olvasók létszámának növeléséért. De kiderült, hogy van egy telítettségi határ. Egy-egy könyvtárban körülbelül százal több, illetve kevesebb olvasó lehet évente, ha nagyon odafigyel a könyvtáros, vagy ha lazít. Az új helyeken, például a lakótelepeken minden új könyvtárnak megterem az olvasó rétege, de az egy idő után alig nő.

— Nem konkurenciája a könyvtárnak a televízió, egyáltalán a tömegkommunikáció?

— Nem, sőt a televízió segít is. Egy-egy sorozat után valósággal kifosztják a könyvtárat.

— És az idő?

— Az igen, az nagy ellenségünk. A szépirodalmat olvasók száma csökken: inkább folyóiratokat, szaklapokat és szakkönyveket keresnek. A nyugdíjasok már tempósan olvashatnak, a fiatalok loholnak. Az olvasói igény ilyen értelemben változott.

— Lépést tart-e a könyvtár és az olvasó az irodalom, a művészetek fejlődési ütemével?

— A könyvtárnak kötelessége minden újra figyelni, hiszen leginkább az újonnan megjelent könyveket keressük. Ebből következtek arra, hogy az olvasók is figyeljen a jelent. Bizonyos korosztályok bizonyos korok, évek értékes műveit ily módon hajlamosak kihagyni: a könyvtárosnak az is feladata, hogy erre figyeljen, s ajánlati között ott legyen minden fontos és maradandó értékű könyv.

— Változott a saját szépirodalmi ízlése?

— Az nem nagyon. József Attilát, Szabó Lőrincet, Illyés Gyulát kedvelem talán leginkább ma is. Szeretnék újraolvasni néhány könyvet, csak időm nem nagyon van rá. Nyugodtan, magamnak olvasni én is csak inkább nyáron, szabadságon tudok.

Beszélgetésünk, mely a kezdeti polgári társalgási dráma keretét apránként csak szűfeszítette, a könyvtár közeli terveihez kanyarodott. A könyvtár portréját azonban egy másik cikk témájának volt a célszerű tekintetünk.

Cs. Nagy Ibolya

A MÁGNESES KAPUS

Maleczki Péter, a D. MEDICOR 23 éves, közel kétméteres kapusa a Bp. Taurus ellen 7 hétméterest hárított. A fiatal kézilabdázó hetek óta meghe-tősen rapszodikus teljesítményt nyújt, így ő maga is meglepődött hirtelen formajavulásán, hisz nemcsak a hete-seket, hanem a ziccereket egész sorát is megfogta.

— Máskor is mágnesként vonzottad a bűntudót egy meccsen?

— Ha jó formában vagyok, akkor három-négy alkalommal én kerülök ki győztesen a nagy harcból, de az igaz-sághoz tartozik, hogy vannak, akik ismerik technikámat, s azok könnyen be-dobják.

— Mi a technikád lényege?

— Egészen közel kiállok a 4 méteres vonalhoz, s ott próbálom megfogni a labdát. Egyébként semmilyen különle-ges módszerem nincs, nem röhögök a dobó szeme közé, nem idegesítem, csu-pán nagyon erősen koncentrálok.

— Emlékszel a hét hetesre?

— Természetesen. A kis kopasz dobta az elsőt, a másodikat a csapatkapi-tány... aztán jöttek sorba. Heten próbálkoztak, eredménytelenül.

— Mi kell ahhoz, hogy ennyi hetest megfogjál?

— Szerintem csak két dolog: sok gyakorlás és erős koncentráció.

M. J.

„Svájci rezesz” a Népstadionban

A várakozásnak megfelelően a zöld-fehérek léptek fel támadólag, a vendégek már az első percekben ott húzták az időt, ahol tudták. A 6. percben a 16-oson belül Maissen kezére pattant a labda. A bíró továbbot in-tett. Negyedóra elteltével a svájciak — kiszabadulván a kezdeti nagy Fradi-nyomás alól — egyre több és veszé-lyesebb támadást vezettek. A 20. percben villámgyors ellentámadás során Jerkovic Elsenert futtatta a bal szélen, a válogatott csatár pontosan adott a középen kirobbanó Seiler elé, és ő 8 m-ről a ki-mozduló Zsiborást megelőzve egyből a jobb sarokba lött.

A második féldőt válto-zatlan összeállításban és vál-tozatlan forgatókönyv sze-rint kezdték a csapatok, ro-hamozott a Ferencváros.

Az első percek lendületes ferencvárosi rohamai jobbat ígérték a sovány 1-1-es dön-tetlennél. Azonban ahogy telt-múlt az idő, látszott, hogy a Zürich, a svájci baj-nokságban jelenleg elfoglalt szerény helyezése ellenére igen jól képzett játékosokból álló, harcos profi csapat. Elő-falat vontak kapjuk elé, ugyanakkor nem mondtak le az ellencsapások lehetőségé-ről, és az egyik ilyen „kont-ra” során tankönyvből illő gólt szereztek.

Végeredmény: FC Zürich—Ferencváros 1-1 (1-0).

Országos lovasverseny Debrecenben

Október 22-én, 23-án és 24-én Debrecenben rendezik meg az országos military- és díjlovagló-bajnokság harma-dik fordulóját. A küzdelmek színhelye a Vekeri-tó mellet-ti terep- és lovaspálya lesz. A rendezők 12 klub részvételére számítanak, a várakozások szerint 40-50 fő áll majd starthoz, illetve versenyez a díjlovagló négyzetben.

Mint ismeretes, a military a lovassport összetett ága, díjlovaglásból, terepverseny-ből és díjugratásból áll. A múltban a katonalovak ki-próbálására szolgált és ma is a lótlól és a lovasról a legna-gyobb erőfeszítést követelő versenynek számít. A díjlo-vaglás az idomítottság vizs-gája, a terepverseny hely-zetfelismerésből, kitartásból a rendkívül változatos terep-akadályok leküzdéséből vizs-gáznak az indulók, mindezek után pedig a mesterséges akadályokkal teletűzdelt pá-lyán az ugratásban való jár-tasság méretettik meg. A kö-vetelményekre jellemző, hogy az olimpiai, vagyis a 100 szá-zalékos pályán 35 kilométeres távú a terepverseny. Debre-cenben ehhez mérten 33 szá-zalékos pályán indulnak a kezdő, 50 százalékoson a könnyű és 75 százalékoson a közép osztály versenyzői.

Ezen belül lesz az a 4600 mé-teres szakasz, ahol 24 aka-démia — farónkkal megrakott szekér, farakás, a patak köze-pén lebontott híd stb. — ne-hezíti meg a versenyzők dol-gát.

A terepverseny akadályai közül többet úgy alakítottak ki, hogy a Vekeri-tó melletti szánkódombról az érdeklődők figyelemmel kísérhessék a küzdelmet. Az előrejelzések szerint a moszkvai olimpiát megjárt, 4. helyezett magyar military válogatott két ver-senyzője, Horváth Zoltán és Gróznér István is rajthoz áll. Akik viszont a különösen szép és idomított lovakban szeretnek gyönyörködni, azoknak a díjlovagló pálya fölkeresését ajánlhatjuk. A négyzetben a hazai legjobb díjlovast, Dallos Gyulát is láthatják.

A lovasversenyek részletes programja a következő: ok-tóber 22-én 9 órakor kezdődik a militaryban indulók díjlovagló versenye. Ezzel párhuzamosan a díjlovagló-bajnokság indulói is összemérik képességeiket. Október 23-án 10 órakor a szánkó-domb környékén kezdődik a terepverseny, és szintén itt folytatódnak a díjlovagló be-mutatók. Október 24-én 13 órakor a szánkódombhoz kö-lelő pályán tartják a díjugra-tást, ami a nem szakembe-rek számára általában a lo-

vasversenyek egyik leglátvá-nyosabb része, hiszen a for-dulatokban, izgalmasabban gaz-dog verseny egy viszonylag kis méretű pályán folyik. Ezt megelőzően 10 órakor olim-piai követelménynek megfe-lelő versenyprogramot mutat-nak be a díjlovások.

Domokos Lajos

Sorokban

A Kölcsy Ferenc Műve-lődési Központ konferencia-termében ma, október 21-én este 8 órától filmvetítés lesz az 1981. évi military világ-bajnokságról. Belépés díjta-lan.

Türkevén úttörők részvé-telével kötöttfogású birkó-zóversenyt rendeztek. 58 kg-ban 1. Oláh, 2. Szakálas, 3. Kiss (mind PMÁV); 68 kg: 3. Forgács (Nagyrabé).

A Nemzetközi Kézilabda Szövetség (IHF) baseli székházában szerdán délelőlt megartották a következő kupaforduló sorsolását. Az előző fordulóbeli selejtezőket követően ezúttal már vala-mennyi érdekel magyar együttes kapott ellenfelet, a legjobb 8 közé jutásért küz-denek majd. A magyar csa-patok a következő párosítás-ban szerepelnek: FERFIÁK:

BEK: Bp. Honvéd—Vluga Lenig Geleen (holland), CSZKA Moszkva (szovjet)—Veszprémi Építők.

KEK: Szegedi Volán—KFUM Fredericia (dán).

IHF-kupa: RTV Basel (svájci)—Tatabányai Bányász.

NÖK: BEK: Vasas SC—Skjeberg (norvég), Bp. Spartacus—Tranbjerg (dán). KEK: Campo Lisszabon (portugál)—Bp. Építők. IHF-kupa: Bakony Vegyész Veszprém—Lac Zürich (svájci).

Hegedűs Gábor, az egyes-győztese

(Fotó: Iklódy János)

Hegedűs az „amatőr” teniszbajnok

A Nagyerdőn, az egyetemi sporttelepen rendezték meg Debrecen „amatőr” teniszbaj-nokságát, melyen csak lakó-telepiek vehettek részt, azok, akik egyesületek szakosztá-lyába nincsenek igazolva. A férfi egyesben 44 fő, a páros-ban 15 pár vetelkedett. A DUSE és a D. Lakótelepi SE együttes rendezésében zaj-lott le a tömeges sportver-seny.

Eredmények.

Férfi egyes: 1. Hegedűs Gá-bor, 2. Máté András, 3. Berkó Ervin, 4. Magyarits Miklós, 5. dr. Papp Jenő, 6. Gyöngyösi Sándor. A döntő eredménye: 6:3, 6:3.

Párosban: 1. Hegedűs Gá-bor, Magyarits Miklós, 2. Má-té András, Pálfi György, 3. dr. Papp Jenő, dr. Nagy Tibor és Kozár Lajos, Sustyák György. A döntő: 6:1, 6:0.

Asztalitenisz

A megyei ifjúsági leány és fiú tízek bajnokságán Erdéi Erika (D. Vörös Meteor) és Aranyos Csaba (DUSE) bizonyult a legjobbnak.

Eredmények. Lányok: 1. Erdéi (D. Vörös Meteor) 9 győzelem, 2. Szilágyi (DUSE) 7, 3. Bagoly (Püspökladány) 7. — Fűk: 1. Aranyos (DUSE) 9, 2. Tóth (Berettyóújfalú) 8, 3. Pál (DUSE) 7.

A megyei férfi asztalite-nisz-csapatbajnokság 3. és 4. fordulójának eredményei: Berekbőszörmény—Nagy-rabé 13:3, Biharnagybajom—Nagyrabé 8:8, Nagyhegyes—Hajdúnánási Sp. II. 3:13, Gázláng—Püspökladány 16:0, Hortobágy—Hajdúhad-ház 12:4, Berettyóújfalú—Hajdúnánási Vasas 13:3, Hajdúnánási Sp. II.—Berek-bőszörmény 14:2, Gázláng—Biharnagybajom 12:4, Horto-bágy—Nagyhegyes 15:1, Be-rettyóújfalú—Püspökladány 12:4, Hajdúnánási Va-sas—Hajdúhadház 16:0.

A MŰJÉGPÁLYA ÚJ ÁRAI

Megváltozik a műjégpá-lya belépők ára. Az időközi ármódosítások miatt az egy-turnusra érvényes belépő-jegyek árát a következők szerint módosította a DMVSC: felnőtt- 30, diák-, ifjúsági, nyugdíjas- 15, kisé-rőjegy 5 forint. Az ármódo-sítások október 23-tól érvé-nyesek.

TOTÓTANÁCSADÓ

A csapatok helyezése	Népsport	Sportfog.	Rádió	Naplo
1. Ferencváros—Ú. Dózsa	1,x	1,2	1	1
2. Vasas—Bp. Honvéd	1,x,2	1,2	x,1	x,1
3. Eger—Kecskemét	1	1,x	1	1
4. Nagybány—Dorog	1,x	1,2	1,x	1
5. Sopron—Szekeşvárd	1	1	x,1	2,x
6. 22. Volán—Sálgótarján	x,2,1	1,x	x,2	x
7. Ascoli—Sampdoria	x,1	x	1,x	1
8. Cagliari—Torino	x,2	x,1	x	1
9. Cesena—Fiorentina	x,2	x,2	x,1	1
10. Genoa—Udinese	x,1	1,x	x,2,1	1
11. Juventus—Roma	1	x,1	2,1,x	1
12. Pisa—Internazionale	1,x,2	x	x,2	2,x
13. Lecce—Cremone	1,x	1,2	1,x	x
14. Palermo—Catanla	1,x,2	x,2	x,1	1
15. Reggiana—Varese	1,x	1,x	1,x	1
16. Lazio—Perugia	1,x	1,x	1,x	1

Figyelő

„Változnak az idők” — de sokszor hangoztatjuk legyintve és keserűesen e közhelyet, de egy adott helyzet szem-letelésére alkalmasabbat nem tudunk találni. Nem is nagyon lehet a sportban sem mostanság. Nem lehet lehangoltság nélkül beszélni ugyanis arról — a pár hete irt sorokban részéről már elsi-rattakhoz kötődve — hogy számalmas-sá vált a mai tizen-, huszonezesek test-edzéshez való hozzáállása. Ezt a kije-lentést a közelmúltban egy OTSH-saj-tótájékoztatón elhangzott adatok sem cáfolták.

„Változnak az idők”, vagyis — ha mondjuk tizenöt évenként hasonlítjuk össze egy-egy felnővekvő nemzedék szemléletét — ma már észrevehetjük, hogy különösen a nagyvárosi úttörő kor-ruak nagy részéről nem beszélhetünk úgy, mint erőtlől duzzadó, felesleges energiáit zabálni nem tudó gyerme-kekről. Mit is mondhatnánk azokról a vézna fiúkról és lányokról, akik a már ösziestre fordult, lehetetlenségtől időben is csak csikkek paraszával melengetik egymást, ahelyett, hogy erejük, fizikai állóképességük versenyeken való pró-bátételével „tüzelnek” fel magukat.

Ma már sokak szemében nem sikk futni vagy ugrani, rúgni, vagy dobálni, hanem jobb a srácoknak válogatni a kényelmesebbnél kényelmesebb időtl-tesekben. Emlékszem, mi még órákig szedtük a labdát, s utána a „lenézett” kapusposztot is vállaltuk, csakhogy es-tefelé a grondon fél óráig a mezonyben is szóhoz juthassunk a nagyok között. Tiszteltük azt, aki néha bevett bennün-ket a focisták közé, nem vártuk, hanem beugrásra készen valósággal lestük, hogy mikor szólít valaki a pályára.

Manapság?! A debreceni Jubileumi játszótérre járunk néhanapján rugdálni

a labdát, mi, harminc-negyven éves lel-kes „fiatalok”, s ha nem vagyunk egyenlően, megrekkirozzuk egy-egy kinn ülő kisfiú hívását. Egyre inkább tartva az elutasító választól, mely rendszerint: „Nem érek rá, nincs kedvem focizni, várom a barátom pingpongozni.” Elte-lik az idő, s fél óra múltán — mi még csak bemelegedő felben —, az imént kérdezett lurkó viszont már unottan távozóban van a helyszínről.

Talán ez a passzív háttér is közrejá-t-szik abban, hogy hazánkban évről évre csökken az egyesületekbe igazolt ver-senyzők, s közöttük is a minősítettek száma. Érdekes adatot hallottunk a mi-nap a már említett sajtótájékoztatóra: a II. és III. osztályú sportolók száma mindössze 31 ezer fő Magyarországon, ami nagyon kevés. Ez elsősorban azaz magyarázható, hogy a különböző sport-ági szakosztályok alig törődnek a tömegesítéssel, s a reménytel-jesen induló serdülő és ifjúsági korú versenyzők közül egyre kevesebben ke-rülnek a felnőttek közé. Egykori ifjú-sági bajnokok „eltűnnek” tizennyolc éves koruk után, ami elsősorban fizikai felkészültségükkel magyarázható. Még a sportolók között is egyre többen vannak olyanok, akik „felöltötté válva” sem tudnak a versenyisport ma már sokszor, valóban emberfeletti fizikai igénybevételének eleget tenni. Részben ezzel magyarázható, hogy nemcsak a minősített, hanem a nemzetközi minő-sítéssel rendelkező versenyzők száma is számottevően csökkent az elmúlt évekhez képest.

Ne csodálkozzunk ezen, hisz „háttér” nélkül ez sem megy.

Cs. Z.

